

nt
naš tednik

Številka 40 Letnik 46 Cena 10,— šil. (25,— SIT)
petek, 7. oktober 1994

Poština plačana v gotovini Celovec P.b.b.
Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Pozdravi z bombo

Prejel jih je tudi založnik
Lojze Wieser

Beri na strani 4

DRŽAVNOZBORSKE
VOLITVE 1994

**Kaj obljublajo
koroškim
Slovcem
glavni
kandidati
avstrijskih
strank?**

Strani 10, 11, 12

Slika: Jokej Hirm

Pasja vročina je za nami, prvi hladni dnevi so se že začeli. Tudi naš bernardinec se tega zaveda. Zato si je v pesek skopal luknjo, v upanju, da mu mraz ne bo mogel do živega. Za malo Martino iz Gornje vasi pri Žvabeku pa je tudi že pripravljena topla obleka v omari.

Vencelj novi veleposlanik RS v Bonnu?

Po neuradnih informacijah naj bi državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj od naslednjega leta dalje vodil veleposlaništvo Republike Slovenije v Bonnu oz. nasledil sedanjega veleposlanika Borisa Frlca. Vprašanje, kdo bi v tem primeru postal novi državni sekretar za Slovence po svetu, je še v vsakem oziru odprto. Prišel pa naj bi na vsak način iz vrst krščanskih demokratov.

Sosvet: dr. Jože Marketz bo nasledil dr. Valentina Inzka

V sosvetu za koroške Slovence pride do personalne spremembe: dv. sv. dr. Inzko ne bo več zastopal Cerkve; ordinariat krške škofije je kot njegovega naslednika imenoval dr. Jožeta Marketza, vodjo slovenskega oddelka Dušnopastirskega urada.

Dr. Marketzu za imenovanje iskreno čestitamo, dr. Inzku pa se prisrčno zahvaljujemo za sodelovanje.

MAG. JANKO KULMESCH

KOMENTAR NAŠEGA TEDNIKA

Več politične pozornosti slovenski glasbeni šoli!

Te dni je izšlo letno poročilo 1993/94 slovenske glasbene šole. Poročilo je pregledno, predvsem pa informativno. Vsebuje podatke o delovanju šole, njenih učenk in učencev, učiteljev, zaupnikov in odbornikov. Izdajatelji so ponatilsnili vrsto poročil iz slovenskih časnikov in tako primerno dokumentirali pomen naše osrednje glasbene šole.

Kako pozitivno so pripadniki naše narodne skupnosti sprejeli glasbeno šolo, dokazujejo tudi naslednji podatki: Od prvega šolskega leta 1977/78 pa do šolskega leta 1993/94 je obiskovalo šolo v povprečju 350 učenk in učencev. V minulem šolskem letu 1993/94 jo je zaključilo celo 400, kar pomeni doslej najboljšo udeležbo. Tudi v letošnjem letu je število vpisanih razveseljivo visoko, čeprav ne bo – po informacijah posloводства šole – preseglo meje 400.

Glasbena šola dokazuje torej iz leta v leto svojo upravičenost. Predvsem pa tudi dokazuje, da gradi na pravih temeljih: njen namen je ohraniti slovensko pesem in to kot samostojna slovenska ustanova. S tem, da deluje samostojno (avtonomno), si hkrati zagotavlja svoj prispevek k ohranitvi slovenske narodne skupnosti.

Že drži, da glasba ne pozna meja. Toda iz tega sklepate, da med slovensko pevsko kulturo in pesmimi večinskega naroda ni nobene merodajne razlike in da je zato samostojnost slovenske glasbene ustanove nepomembna, je milo rečeno, huda malomarnost. Slovenska pesem je pomemben del slovenske kulture, v slovenskih glasbenih storitvah se izraža identiteta slovenske narodne skupnosti. Zato nam tudi ne more biti vseeno, kdo odloča o glasbenem učnem načrtu, kaj šele, v katerem jeziku se poučuje. Ravno zato je tudi pomembna avtonomija, kar pomeni predvsem lasten proračun in odločilno soodločanje

pri nastavljanju personala in oblikovanju učnega načrta. Človek bi mislil, da je to nekaj samoumevnega. Toliko bolj žalostne so besede, ki jih je v zadnjem letnem poročilu GŠ napisal predsednik Urh Kassl:

„Osrednji politični organizaciji koroških Slovencev, ZSO in NSKS, sta tudi na glasbenem področju vlekli vsaka na svojo stran. ZSO je zagovarjala integracijski model GŠ v Kärntner Musikschulwerk, NSKS pa se je boril za priznanje in podporo samostojne slovenske glasbene šole. Takratni kulturni referent dežele Koroške, dr. Ambrozy, je obljubljal podporo GŠ pod pogojem, da postane šola t. i. deveti okraj deželne glasbene institucije. Napoved javnih sredstev iz deželnega proračuna je pospešila razpravo v pristojnih forumih znotraj slovenske narodne skupnosti o prihodnji organiziranosti slovenske GŠ. Skupno smo iskali pot, kako v primeru integracije ohraniti GŠ določeno široko avtonomijo.“

Predstavnikom GŠ je nato v skupnih prizadevanjih s predstavniki glasbenega sosveta dežele Koroške uspelo iztržiti le minimalno avtonomijo, ki naj bi veljala v okviru deželne glasbene šole. Zaposili so pristojne deželne politike, da bi jo uresničili – vendar koroški politiki glasbeni šoli niti za pogovor niso več na razpolago.

Kasslove besede povedo vse o koroški integracijski politiki. Ta odklanja vsako avtonomijo, pa naj bo še tako minimalna. Očitno je za integracijo le tedaj, če lahko večina pove-ljuje manjšini. Zato tudi njen dosledni odpor proti finančni podpori samostojni slovenski glasbeni šoli.

Upam, da bodo Slovenci, ki vidijo v integracijski politiki sveto kravo, to bolj upoštevali – in da bomo glede naše glasbene šole postali politično še bolj pozorni. Samostojnost GŠ je namreč več ko samo finančno vprašanje.

Rim ukrepa proti Slovincem v Italiji, Južnim Tirolcem, Ladincem

NSKS in EL: „Avstrijska vlada naj ukrepa“

Hud udarec za Slovence v Italiji, Južne Tirolce in Ladince: italijanska vlada jim namerava finančno podporo drastično krajšati, glede Slovencev pa sploh črtati. EL in NSKS sta izrazila svojo solidarnost z narodnimi skupnostmi. Pozvala sta avstrijsko vlado in še posebej zunanjega ministra, da opozorita Italijo na kršenje mednarodnih dogovorov.

Glede Južnih Tirolcev in Ladincev (o Slovincih poročamo na posebnem mestu) Rim noče samo krajšati finančnih sredstev v okviru proračuna 1995, temveč tudi noče izplačati Boznu proračunskih dodelitev, ki so bile že sklenjene v letu 1991. Vsekakor bi v primeru, da Rim ostane pri svojih namerah, bilo v proračunu dežele Južna Tirolska 8 milijard šilingov manj dohodkov. To je četrtnina južnotirolskega proračuna.

Uradna „utemeljitev“ rimske protimanjšinske politike se glasi: „Varčevanje“. V resnici pa želi italijanska vlada izničiti v „paketu“ in statusu o avtonomiji zajamčeno finančno

ureditev za Južno Tirolsko. Avtonomija brez finančnih podpor ostaja samo na papirju, pa čeprav so jo uvedli na osnovi mednarodnih dogovorov.

Avstrija je za južnotirolsko deželo pokroviteljica (Schutzmacht). Kot taka je mdr. sopolisnica Pariškega sporazuma. Zato zahtevajo Južni Tirolci, da se naj Avstrija zaveda svoje pokroviteljske naloge. V tem smislu izražata svojo solidarnost tudi EL in NSKS. Oba pozivata avstrijsko vlado, še posebej pa zunanjega ministra, da nujno primerno ukrepa in opozorita Italijo na kršenje mednarodnih obveznosti.

Izjava EL ob državnozbornskih volitvah

Enotna lista pri državnozbornskih volitvah 9. oktobra 1994 ne kandidira in tudi ne daje izrecne podpore kateri izmed nastopajočih strank. Vendar predlagamo našim volilcem in pristašem, da pri odločitvi upoštevajo tudi stališča posameznih strank do centralnih zahtev Enotne liste in do manjšinske politike sploh.

Liberalni forum je nova stranka, ki še ni imela priložnosti dokazati svojega načelno dobrohotnega stališča v manjšinskih vprašanjih tudi z dejanji. Vendar podpira glavne zahteve narodne skupnosti in je po izjavah predsednice Liberalnega foruma pripravljena vnesti ta vprašanja tudi v državni zbor. Predstavniki Liberalnega foruma so podprli tudi zahtevo po ureditvi manjšinskega mandata v deželnem zboru, prav tako zahtevo po javnopravnem narodnostnem zastopstvu.

Zeleni zopet kandidirajo Terezijo Stoitsitsovo kot manjšinsko zastopnico, na Koroškem pa na prvem mestu kandidira gradiščanska Hrvatka Marijana Grandits. Kot že doslej, lahko od Zelenih tudi v prihodnje pričakujemo podporo pri prizadevanjih za boljše manjšinsko zaščito, čeprav so se Zeleni v pretekli mandatni dobi koncentrirali predvsem na manjšinske probleme na Gradiščanskem. V vprašanju manjšinskega mandata so se Zeleni pripravili pogovarjati na-

preprij. Glede javnopravnega zastopstva pa ostajajo skeptični, čeprav svet v trenutni obliki odklanjajo!

Ljudska stranka tako na deželni kot tudi na zvezni ravni načelno podpira ureditev manjšinskega mandata v deželnem zboru. V njenih vrstah so politiki s precejšnjim razumevanjem tudi za ostala prizadevanja Enotne liste. Kljub temu pa so v praksi možni dogodki, kot je bil zloglasni pakt med Ljudsko stranko in svobodnjaki na Koroškem, kar pomeni, da je Ljudska stranka iz egoističnih nagibov lahko pripravljena tudi prodati vse manjšinske interese.

Socialdemokratska stranka v manjšinskih vprašanjih se zmeraj sledi tistim hrvaškimi in tudi slovenskim socialdemokratom, ki se zadovoljujejo z milimetrskimi napredki. Večina pristojnosti za reševanje narodnostnih problemov leži v rokah SPÖ, pa doslej pri njih ni bilo pripravljenosti za pozitivno rešitev teh vprašanj. Ugotoviti pa je treba, da zvezna SPÖ v tem vprašanju zmeraj sledi liniji koroške stranke, ta pa pod novim vodstvom kaže določeno pripravljenost spreminiti doslejšnjo nadvse togo politiko.

Vsekakor pa Enotna lista poziva vse svoje volilce in pristaše, da se udeležijo državnozbornskih volitev.

Andrej Wakounig, predsednik EL
mag. Rudi Vouk, tajnik EL

Za Slovence nobene lire

Zaostreno politiko Italije proti Sloveniji že zelo krepko občutijo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Osnutek finančnega zakona, ki ga je pripravila Berlusconijska vlada in ki je osnova za državni proračun, tokrat sploh ne predvideva več postavke o državnih prispevkih za potrebe slovenske manjšine. Še več, v besedilu je pripomba, da se postavka enostavno črta. Zadnja leta je znašala 55,5 mio šil. letno, le v tem letu je bilo v proračunu 41,7 mio šil. in obeti ob začetku proračunske razprave so bili še slabši. Novost torej ni v „varčevanju“, temveč v popolnem brisanju.

V ponedeljek pa je pretresla slovensko javno mnenje v Furlaniji-Julijski krajini vest, da so

nadzorne oblasti odstavile upravitelje in ravnatelja slovenskega denarnega zavoda Kmečka banka v Gorici. Vsaj za eno leto jih bodo pri prisilni upravi zamenjali komisariji, sami Italijani. Gre za hud udarec zamejskemu gospodarstvu, saj maje zaupanje v domače denarne zavode in spravlja v težave podjetja, ki so že tako in tako zaradi splošnega položaja v težkem položaju. Govori se o slabostih v upravljanju, nekateri slovenski krogi v zamejstvu objavljajo tudi izredno hude obtožbe na račun Slovenije, dejstvo pa je, da je v Italiji veliko denarnih zavodov z znanimi težavami, pa jih izredno redko doleti tako oster ukrep.

O obeh vprašanih je bil v sredo govor na seji Odbora Dr-

žavnega zbora za mednarodne odnose v Ljubljani in v teku razgovorov med zastopniki s Primorskega in predsednikom Kukanom, predsednikom Državnega zbora Školcem in predstavniki zunanjega ministrstva.

Stranka Slovenske skupnosti je imela, še preden sta omenjeni negativni novosti tako odjeknili v javnosti, tiskovno konferenco za italijanske medije v Rimu. Ob 40-letnici podpisa Londonskega memoranduma, ki je obsegal jasna določila o varstvu manjšin in na podlagi katerega se je Italija vrnila v Trst, je stranka povedala, kako malo se Italija drži svojih mednarodnih in ustavnih obveznosti.

Ivo Jevnikar

Župan in poslanec SP pristopil Abwehrkämpferbundu

Kakor poroča eden velikovških občinskih listov, je velikovski župan Valentin Blaschitz pristopil Abwehrkämpferbundu.

Ob svojem pristopu na letnem občnem zboru krajevnega KAB Velikovec je v pozdravnih besedah obljubljal zbranim brambovcem, da Velikovec nikoli ne bo dobil dvojezičnega otroškega vrta. Vprašanje je, kdo je doslej zahteval v Velikovcu dvojezični vrt. Očitno je SP poslala Blaschitza v mestne nacionalne vode, s ciljem, naj tam z nacionalnimi parolami na hrbtu Slovencev lovi nemškonalne glasove. Predsednik okrajnega KAB Velikovec je mandatar FPÖ Fritz Schretter, ki se v vprašanih slovenske narodne skupnosti očitno odlično razume z vrhunskimi predstavniki SP.

Tisti, ki jo poznajo opisujejo gradiščansko Hrvatko kratkoma kot „žensko, ki se bo-ri“. Terezija Stoitsić je prišla v politiko kot govornica za manjšine v zelenem parlamentarnem klubu, kjer je nadaljevala delo poslanca Karla Smolleja. Od takrat je priznana glasnica manjšin v parlamentu. Desni ekstremisti so ji zato poslali pisemsko bombo, ki pa so jo na srečo pravočasno prestregli. „Gre mi za popolno priznavanje in respektiranje pripadnikov manjšin – z njihovimi jeziki in kulturami. Odkar smo Zeleni v parlamentu, imajo manjšine nekoga, ki se angazirano zav-

Z VAŠIM GLASOM ZA ZELENE IN ZA TEREZIJU STOIŠIČ.

ZA AKTIVNO MANJŠINSKO POLITIKO.

ZA NOVO KULTURO SOŽITJA.

IZ DRUGIH NARODNIH SKUPNOSTI

Glas iz domače vasi

Gradiščanski Hrvati v strankarskopoličnem primežu

Tri aktualne zadeve, ki zadevajo gradiščanske Hrvate: prva je razveseljiva, ostali dve pa dokazujeta neserioznost uradne manjšinske politike.

Piše Janko Kulmesch

Mogočen center. Pred nedavnim je državni sekretar dr. Kostelka slavnostno odprl Gradiščansko-hrvaški center na Dunaju. Lastnika centra sta dunajsko Gradiščansko-hrvaško kulturno društvo in Hrvaški akademski klub, ki imata svoj sedež v Schwindgasse 14 (IV. okraj). Dosedanje prostore so razširili na 400 m², investicijski stroški so znašali 4,5 mio. šil., doslej pa je Urad zveznega kanclerja prispeval kot edina javna ustanova 3 mio. šil.

Cilj prenovljenega centra je predvsem tudi sodelovanje z drugimi narodnostnimi skupnostmi (mdr. s slovenskim študentskim klubom na Dunaju). „To pa ne pomeni, da hočemo biti za Center avstrijskih narodnosti (CCAN) konkurenca; naše delovanje je namenjeno v prvi vrsti gradiščanskim Hrvatom.“ Tako predvideni poslovodja hrvaškega centra Manfred Csenar v pogovoru za NT.

Na vsak način je udeležba slavnostne otvoritve dokazala, da se gradiščanski Hrvati zelo identificirajo s svojim dunajskim centrom. Zastopane so bile vse politične struje, razpoloženje je bilo zares praznično.

Od koroških Slovencev sta bila navzoča podpredsednik NSKS Karel Smolle in podpredsednik ZSO dr. Franci Zwitter. Dr. Zwitter je tudi koordinator manjšin sosednjih dežel. Kot nam je povedal, bo še v teku naslednjega leta ustanovljena manjšinska agentura, „s potrebno logistiko pa bo morda pomagal Dichand, šef dnevnika „Kronen-Zeitung“ (Franci Zwitter).

Dvojezični napisi. V zakonu o narodnih skupnostih piše, da naj bi se v „delih ozemlja“, v katerih pripada najmanj 25 % prebivalcev hrvaški narodni skupnosti, postavili dvojezični krajevni napisi. Vendar dvojezičnih napisov ni, ker zvezna vlada doslej še vedno ni sklenila ustrezne uredbe.

Parlamentarni klub Zelenih je sedaj — pred volitvami — seznanil javnost s predlogom, kako naj bi po njegovem taka uredba izgledala, še prej pa je hrvaški svet sklenil, da naj zavzame stališče

potrebna strokovna komisija. Kot smo že poročali, ovirajo postavitve dvojezičnih napisov zlasti še — hrvaški — socialdemokrati. Njihova zahteva se glasi: Odloča naj ljudstvo!

Paralele so očitne — saj imamo tudi pri nas na Koroškem socialdemokratske občine, ki že skoraj 20 let čakajo na „privoljenje“ večinskega prebivalstva.

Denar za stranke. Če gre za uresničitev narodnostnih pravic, so gradiščanske stranke več ko „previdne“. V tem primeru ne vidijo potrebe, da bi dosledno upoštevale zakonska določila. Če pa gre za to, kako si osvojiti denar, ki je namenjen za pospeševanje hrvaške narodne skupnosti, znajo biti takoj zelo podzvetne.

Na Gradiščanskem obstajata dve izrazito strankarsko-politični organizaciji: „Prezidij mandatarjev SPÖ iz hrvaških in dvojezičnih občin na Gradiščanskem“ ter „Delovna skupnost hrvaških občinskih politikov (ÖVP)“. Prva je od 1987 do 1993 prejela 1,6 mio šil., druga 800.000,— šil. Poleg tega plačuje zvezna vlada prezidiju eno „živo subvencijo“, torej nastavljenca. V letu 1994 naj bi „črna“ skupina prejela 600.000,— šil., „rdeča“ pa 500.000,— šil. plus eno „živo subvencijo“. Z drugimi besedami: gre za strankarsko financiranje, torej za podpiranje politike, ki ovira npr. postavitve dvojezičnih napisov — vse to pa iz proračuna, ki je namenjen narodni skupnosti.

FRLOŽEV LUKA

Sem bil te dni v Dobrovi gobe nabit. Pa se nenadoma ustopi predme izza nekega grmovca tista Jezičnikova Liza — mene je kar streslo skozi vse kosti — in mi jo začini: „No, kaj boš pa zdaj, ti deduh nemarni, ko je naša ministrica Johanna Dohnal ukazala, da boste tudi vi dedi pomagali v gospodinjstvu?“ „Beži, beži no, sem se čisto pohlevno oglasil, saj smo že do zdaj vse pojedli in pospravili, kar ste nam gospodinje na mizo postavile. Le to še povej svoji Dohnalki, naj plača tudi sodje, ki se bo strupilo, kadar ga bom jaz pomival!“

Pozdravi z bombo

Neumnost in blaznost ne poznata mej. Žalostno je, a na žal živi del naše resničnosti, da prav blaznost in neumnost rojevata nadvse obilne sadove; naj bo to v zasebnem življenju, naj v javnem, v politiki. Rekli pa bi spet lahko, da nas dohitelajo grehi iz preteklosti. Tisti, ki so se s preteklostjo tako na lahkotno stran poigravali, so nekaj časa pobirali mastne uspehe. V tej žaltavi masti se je zvalilo in zredilo črvovje, ki zdaj razjeda demokracijo v republiki Avstriji, pa tudi pri sosedih.

Decembra lani smo čuli nekaj bombnih pozdravov. Štiri žrtve so bile, najhuje je seglo dunajskega župana Helmuta Ziilka. Ko bi le bili takrat odgovorni pri policiji in za policijo pozorno poslušali, kaj je rekel, ovit v preveze, ta izkušeni in preskušeni mož. Besedam, polnim kesanja, niso sledila primerna dejanja; pot v pekel

je tlakovana z najboljšimi sklepi, pravi modrost.

Zadnje dni so nas krepko omuzali. Bomba pri našem koroškem slovenskem založniku Lojzu Wieserju, bomba pri nekem svetovališču za tujce na Predarlškem, bomba pri podjetju Hallein Papier na Solnograškem. Vse tri bombe v pismu so bile nabite. Le sreča, da se ni zgodilo nič.

Založnik Lojze Wieser se trudi za spravo in pravičnost. Njegova pomoč Bosancem in Bošnjakom, žrtvam podivjane osvajalske blaznosti, predvsem srbske, a tudi hrvaške, je povzročila marsikod negodovanje in uničljivo slo po povračilu, tako znotraj avstrijskih mej kakor zunaj njih. Dokazov za to, da „Rüdiger von Starhemberg“, ki se bojuje „proti prizadevanjem, ki razkrajajo očetnjava“, pozdravlja iz naj-

bolj zabutih desničarskih krogov, sicer zaenkrat še ni, a način in smer kažeta tja. Tudi ni iz vrste domneva, da vsaj del začimb za to krvavo brozgo prihaja iz beograjskih kuhinj. Dokazano je, da Beograd sodeluje z italijanskimi neofašisti; zakaj ne bi tudi z avstrijskimi neonacisti, ko pa to spušča vodo na njegova mlinška kolesa.

Avstrijska policija dolguje javnosti številne odgovore. Zakaj se po skoraj enem letu v zadevi bomb v pismih nič ni premaknilo, razen tega, da imamo zdaj na trgu nove bombe? Kaj je z bombo izpred javne dvojezične šole v Celovcu? Zaskrbljivo pa je predvsem eno: Kaj bojo odgovorili volivci in volivke v nedeljo, 9. oktobra 1994? Ali bojo ustrezno odgovoriti tistim, ki z besednim radikalizmom pripravljajo in pravilno gnojijo tla, iz katerih rastejo bombe?

Škofiče: gradnja športnega igrišča

Po možnosti vključiti domača podjetja

Občina Škofiče bo začela z gradnjo športnega igrišča. Dela je občina oddala, kljub hudemu nasprotovanju nekaterih socialističnih odbornikov, graške-
mu podjetju Öko-Bau, ki je naredilo za 800.000.- šilingov cenejšo ponudbo kot delovna skupnost koroških podjetij AG für Bauwesen in Kanowsky.

Glavna kritika škofiškega podžupana Hannesa Bürgerja (SP) je bila, da graško podjetje Öko-Bau samo ne more izvesti vseh del, in je zato zahteval, da podjetje občini garantira, da bo izvedlo dela. Župan Valentin Happe (VP) za to ni videl vzroka, ker bo občina plačala firmi, kot je to običajno le dela, katera bo izvedla. Občinska odbornica Enotne liste Magda Errenst pa je v dejstvu, da Öko-Bau vključuje tudi druga podjetja, videla možnost, da dobijo tudi domače firme nalog. Zato je Errenstova predlagala predstojništvu občine, da informira predstavnika graške firme o možnostih vključevanja domačih podjetij.

Ceprav določila za oddajanje del jasno predvidevajo, da mora občina oddati dela podjetju, ki naredi najbolj ugodno ponudbo, je

„Izkoristiti je treba priložnost, da graška firma pri gradnji športnega centra vključi tudi domača podjetja.”

MAGDA ERRENST,
občinska odbornica EL

podžupan Bürger skušal z vsemi možnimi argumenti doseči, da bi nalog dobila delovna skupnost AG/Kanowsky. Tako na primer tudi z argumentom, da je doslej večino del izvedlo v Škofičah prav to podjetje in občina zato torej že ve, s kom ima opravka.

Ker je situacija pri gradnji športnega igrišča v Bilčovsu podobna (tam je naredila Öko-Bau za 2,2 milijona cenejšo ponudbo kot AG/Kanowsky), se je škofiška občina informirala, kako v sosednji občini potekajo dela. Občinski sekretar Bilčovsa je tozadevno potrdil, da pri delu ni težav. Kljub vsemu pa je škofiška občina dobila še vse možne informacije o graški firmi – potrdilo štajerske zavarovalnice o številu nastavlencev, potrdilo finančnega urada o davčni neoporečnosti, itd.

Občinski odbor je torej s 15 proti 4 glasovom (Bürger, Ojster, Hafner – vsi SP, in Rainer, Bürgerliste) sklenil, da dobi Öko-Bau nalog za gradnjo športnega centra, in sicer za vsoto 8,7 milijona šilingov. Ograjo okoli športnega igrišča pa bo predvidoma naredila domača firma Olikon.

MNENJA ...
MNENJA ...
MNENJA ...

„Podjetje Öko-Bau po mojem mnenju ne more zagotoviti, da bo izvedlo razpisana dela. Zato naj bi se občina Škofiče odločila zato, da odda dela delovni skupnosti AG für Bauwesen/Kanowsky. Tu vemo, s kom imamo opravka.”

Hannes Bürger,
podžupan SP

„Občina pravzaprav nima nobenega rizika, ker storitve ne plača vnaprej. Ker so nekateri govorili, da imamo opravka s firmo, ki ima za naslov le poštno omarico, smo dobili vse informacije o firmi sami. Ker pa je finančni urad potrdil davčno neoporečnost, ne vidim vzroka, zakaj Öko-Bau ne bi dobila delovnega naloga.”

Valentin Happe,
župan

„Podjetje Öko-Bau večine del ne naredi samo, in s cenno pritiska naša domača gradbeniška podjetja. Mislim, da ne moremo prevzeti odgovornosti, da taka firma uniči naša podjetja.”

Hannes Bürger,
podžupan SP

„Občina ima jasen nalog, da odda dela podjetju, ki naredi najbolj ugodno ponudbo. Zato torej ne vem, čemu sploh služi ta razprava. Kot občina ne moremo kršiti zakonskih predpisov.”

Rudolf Huainigg, FP

„V gradbeni stroki je danes običajno, da generalno podjetje odda določena dela drugim firmam. To je tudi pozitivno, ker specifična dela pač določena podjetja tudi lahko bolje opravijo.”

Inž. Herbert Brückler

„Ne vem, kdo od občinskih odbornikov bi lahko prevzel odgovornost, če bi dela ne oddali podjetju, ki je naredilo najbolj ugodno ponudbo. Vsekakor se športni center financira iz javnih sredstev.”

Josef Hafner, VP

Dvojezični krajevni napis v Bilnjovsu

Ker bilčovska občina doslej ni bila pripravljena postaviti krajevnih napisov oziroma kažipotov, so se nekateri odborniki Enotne liste odločili za samoiniciativo. To verjetno tudi zato, ker je primer samoiniciative Tonija Krušica v Velinji vasi rodil sadove. Za vasi Bilnjovs, Brančo vas in Želuče so posamezni vaščani naročili dvojezične krajevne napise, katere so načrtovali postaviti minulo soboto.

Dejansko so krajevni napis postavili le v Bilnjovsu. V Branči vasi in v Želučah pa imajo table trenutno še shranjene, ker je županja obljubila občinskemu odborniku EL Matevžu Miškulnigu, da bo table v Branči vasi in v Želučah postavila občina še v tem letu. Vprašanje je, ali bo za to potrebnih 100% podpisov vaščanov – tako kot na Moščenici.

Samoiniciativa je bila potrebna, da bo v Bilnjovsu dobili dvojezični krajevni napis.

Besedo ima
občinski odbornik

TONI MIKSCH,
EL Hodiše

Sestav v občinskem svetu: župan:
Walter Samonig (SP), SP 8, VP
2, FP 3, EL 1, B rgerliste 1

„Na občinski ravni žal ni vidne dvojezičnosti!“

Ob 90-letnici SPD „Zvezda“ v Hodišah se je izkazalo, da ima predstojništvo občine vsekakor pozitiven odnos do domačega slovenskega društva. Kakšna je bila konkretna podpora občine ob tem pomembnem jubileju?

Na vsak način je pozitivno, da hodiški župan Walter Samonig ob vsaki priliki jasno pove, da so Hodiše dvojezična občina. Ob 90-letnici našega društva pa smo dobili od občine konkretno le 10.000.- šilingov podpore. Če pa zračunam, koliko smo plačali ob naši jubilejni prireditvi davkov občini, potem vidimo, da je to bilo več, kot je znašala podpora našemu društvu. Na vsak način je občina od naše prireditve več profitirala, kot jo je to stalo.

Kakšen odnos imajo sicer odborniki večinskih strank do slovenske narodne skupnosti, če gre za narodnostno vprašanje?

Lepe besede so eno, drugo pa so konkretna dejanja. Vsekakor je slovenska kultura oziroma folklor v naši občini zaželen, če pa gre za politična vprašanja (npr. za dvojezični vrtec), pa je le malo pripravljenosti, da bi rešili taka vprašanja v smislu enakopravnosti občanov.

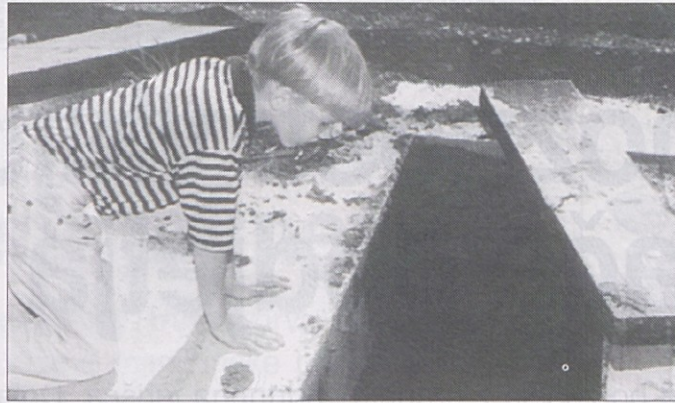
Koliko je dvojezičnost v Hodišah v javnem življenju še prisotna?

Žal moramo ugotoviti, da je slovenska beseda živa v naši občini le v posameznih zavednih družinah, v društvenem in v cerkvenem življenju. Na občinski ravni pa žal vidne dvojezičnosti ni, ker ni dvojezičnega personala. Želel bi si, da bi vsak občan imel možnost, da se pogovarja na občinskem uradu v svojem jeziku, tako kot je to običajno tudi na župnijskem uradu.

Hvala za pogovor.

SPD „Zvezda“ v Hodišah ob 90-letnici ni zbudilo pozornosti le s številnimi zanimivimi prireditvami, ampak tudi z nalepkami na treh poštinih avtomobilih, ki so v Hodišah pet mesecev dnevno opozarjali tako domačine kot tudi goste na prisotnost slovenske narodne skupnosti v občini.

Odprte luknje so zelo nevarne. Otroci podcenjujejo nevarnost in posledice so pogosto hude.

Kako je z varnostjo na kmetijah?

Vsako leto se po- nesreči 9000 otrok

To visoko število nesreč je alarmni znak. Z zelo preprostimi varnostnimi ukrepi se da varnost za otroke na kmetijah znatno znižati, ugotavlja kmečka zavarovalnica.

Visoko število nesreč, ko so morali otroci po nezgodah na kmetijah v bolnico, je za kmečko zavarovalnico povod, da je sprožila akcijo „varnost otrok na kmetijah“. V nasprotju z drugimi gospodarskimi strokami sta na kmetijah delovno in stanovanjsko področje ena enota. V tem delovnem okolju rastejo kmečki otroci, za katere so na primer traktor in živali nekaj vsakdanjega in se jih zato ne bojijo. Z „otroško pametjo“ se približujejo vsemu in vse jemljejo v nekem smislu kot igranje.

V tem pa preži velika nevarnost. Medtem ko odrasli zelo natančno vedo za nevarnosti in jih lahko tudi ustrezno ocenjujejo, otroci prepogosto ne vedo za nevarnosti. Posledice so lahko usodne.

Eden teh primerov: 12-letni Andreas se je z bratom lovil. Medtem ko je njegov starejši brat še lahko skočil čez odprto luknjo, jo je mali Andreas spregledal in s hrbtnico padel na beton. Od tega trenutka naprej je Andreas prečno hrom. „Luknjo je vsak lahko od daleč videl,“ ali „navadno se otroci take luknje daleč izogonejo,“ je bilo nato slišati od odraslih. Toda kaj je pri otrocih navadno? Nekaj desk in mali And-

Otroci se radi igrajo na traktorjih in strojih, ki pa za to niso primerni. Bolje enkrat trda beseda in zamera kot jok in stok po nezgodi.

reas bi se še danes lahko igral z bratom. To je seveda zelo drastičen primer, ki pa naj opozarja, kako velike so lahko posledice manjkajoče varnosti.

Kmečka zavarovalnica daje vsem kmetom v premislek tele ugotovitve:

1. otroci niso odrasli in pogosto reagirajo nelogično; 2. otroci reagirajo spontano in nepreračunljivo; 3. otroci so radovedni in radi odkrivajo, vse kar je prepovedano; 4. otroci zelo natančno opazujejo in oponašajo odrasle, še po-

sebej, če se ni treba držati predpisov; 5. otroci potrebujejo pozitiven zgled za posnemanje; 6. otroci hitro pozabljajo celó negativne stvari, ki se lahko ponovijo; 7. otroke je treba z navdušenjem pridobiti za vprašanja glede varnosti na kmetijah in jih vključiti v tozadevne priprave; 8. enkrat opozoriti je premalo, vprašanja varnosti morajo biti v družini redno na dnevnem redu.

Stroji so izredno nevarni za otroke. Vse prepogosto se zgodi, da je na primer sredi dvorišča postavljen traktor s kosilnico, mogoče celo z vklopljenim motorjem. V takih primerih je prišlo že do mnogih nesreč, ker so odrasli podcenjevali nevarnost. Tudi napačno tolmačena ljubezen do otrok je eden glavnih vzrokov za nezgode. Ker so se pač otroci radi igrali ravno tam, kjer so sami želeli, in jim to atej, mama ali dedej niso zabranili, se je zgodila nesreča. Nevarne zavarovane stopnice, polne lestve so prav tako čisto zgoraj pri vzrokih za nezgode otrok na kmetijah.

Podobnih nevarnosti je na kmetiji še veliko; od odraslih pa je odvisno, ali bodo prežale na otroke še v prihodnje.

Silvo Kumer

Pliberk

Na državni praznik, v sredo, 26. oktobra, vabi občina Pliberk kot vsako leto upokojence na srečanje starejše generacije. Srečanja se je v preteklih letih udeležilo nad 300 upokojencev, katerim bodo tudi letos od 11.00 do 12.00 nudili kulturni program, nato pa so vabljeni na kosilo. Na srečanje bo vozil tudi avtobus, tozadevne informacije pa daje občinski urad.

V Božjem grobu so dokončali dela na ljudski šoli, ki je dobila novo kurjavo in telovadnico. Pouk štirih razredov ljudske šole, katero vodi ravnateljica Irene Žele, je potekal leto dni v glavni šoli v Pliberku. Šolo v Božjem grobu bodo slavnostno odprli v soboto, 15. oktobra. Isti dan bo v Pliberku praznovala tudi **Posojilnica Pliberk**, katero so v poletnih mesecih prezidali in dozidali. Pred kratkim je zasijala v novi obliki in je zdaj od zunaj še bolj vabljiva.

Šmihel

Občina Bistrica bo 17. in 18. oktobra zbirala kosovne in trde odpadke. 22. oktobra pa občani lahko oddajajo nevarne odpadke. Podrobnejše informacije daje občina (tel. 04235/2257), natančne podatke pa je možno razbrati iz letakov.

Velike načrte ima šmihelski farni svet. Farni dom naj bi dobil nova okna in električno ogrevanje. Tozadevne načrte kujejo farni svetniki že dolgo, danes pa je menda odprto le še vprašanje financiranja. Če jim bo uspelo zbrati dovolj denarja, bi se lahko dela lotili še pred zimo. Obiskovalci prireditev jim bodo gotovo hvaležni.

Globasnica

Za obrtno cono Mala vas-Juenna je občina Globasnica nakupila 3 ha veliko zemljišče in ne kot zadnjič zapisano 30 ha. Ker naš tednik takrat ni dobil vabila na občinsko sejo, smo nenatančno informacijo hočeš-nočeš povzeli po tretjih.

Kmetje kompostirajo za 1/3 ceneje

Naših občin trenutno ne zaposluje le vprašanje kanalizacije, ampak tudi vprašanje biogenih odpadkov. Decentralne naprave, ki jih ponujajo kmetje, so menda cenejše.

Občine so bile prvotno po odredbi od 1. 4. 1994 naprej obvezane, da skrbijo za ločevanje in odstranjevanje biogenih odpadkov. Občani so dobili na izbiro, ali bodo sami doma kompostirali ali pustili biogene odpadke odvažati. Toda kam? Ker občine tega vprašanja niso mogle rešiti od danes na jutri, jim je deželna vlada rok podaljšala.

Toda večina občin se tega vprašanja še ni resno lotila. Občina Št. Vid je v tem vprašanju vsem občinam spet korak naprej in želi prevzeti centralno kompostiranje za južno Koroško. Šentvidčani s tem seveda želijo dobro zaslužiti. Velikovški Zeleni so dali primerjati stroške med centralnim kompostiranjem v Št. Vidu in decentralnimi napravami, ki bi jih lahko ponujali kmetje na podeželju. Razlika je velika. Kmetje so za 1/3 cenejši.

Po prvih razpravah v občinskih sobah je bilo v tem vprašanju v bistvu v večini občin jasno, da se bo treba odločiti za najcenejšo varianto. Tudi kmetje kažejo veliko zanimanja in pripravljenosti. Tudi prebivalstvo bi se z domačo rešitvijo gotovo lahko bolje identificiralo in zvišalo občutek soodgovornosti. Krajše transportne poti pa so pri tej varianti gotovo tudi v interesu zaščite narave.

Zelo inovativni kmetje so šli celo korak naprej. Tako na primer kmet Ludwig Müller v Gorčičah pri Velikovcu izkorišča z bioplinško tehniko gnoj za pridobivanje energije. Pri tej varianti je gnoj v zaprtem prostoru, kjer nastaja vročina, iz katere pridobiva kmet

energijo, s katero ogreva svojo hišo in pridobiva celo električni tok za kmetijo. Za take projekte so predvidene podpore s strani deželne vlade. S tem so seveda tudi znatno znižani investicijski stroški.

Silvo Kumer

Preise incl. Steuern, 400 Haushalte pro Jahr	Landwirte	St. Veit
Kompostierung:	81.504,-	147.312,-
Platz:	80.000,-	0,-
Sammlung:	121.968,-	313.500,-*
toxikologische Untersuchungen:	12.000,-	0,-
Aussortierung von Fremdstoffen: (2% vom Ausgangsmaterial) 3 Tonnen x S 2.013,- + S 180,-	6.219,-	0,-
Nicht verwertbare Fraktionen: (5% vom Ausgangsmaterial) 7,2 Tonnen x S 1.210,- + S 432,-	9.144,-	0,-
Gesamtkosten pro Jahr:	310.835,-	460.812,-
Kosten pro Haushalt und Jahr:	777,-	1.152,-

Die Berechnung wurde aufgrund vorliegender Angebote bei der Stadtgemeinde Völkermarkt, Preisauskünfte bei Entsorgungsbetrieben und allgemein gültiger statistischer Daten vorgenommen.
* Durchschnittspreis der beiden besten eingegangenen Angebote mit Reinigung der Behälter

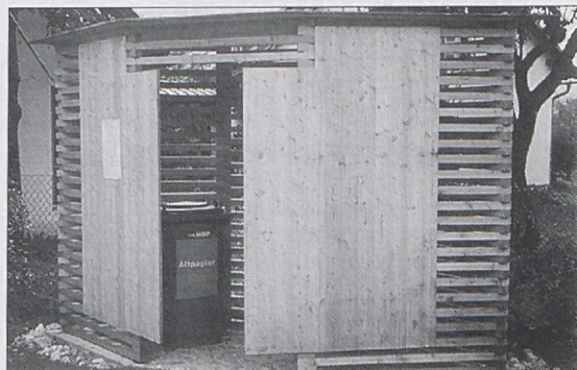
Primerjava med centralno kompostirno napravo v Št. Vidu in decentralnimi na podeželju je jasna. Domači kmetje bi lahko kompostirali za 1/3 ceneje.

Pohvale vredne samoiniciative

Slika spodaj: Na pobudo mag. Alenke in dr. Mihija Weber je bilčovska občina v Želučah financirala ograjo okoli zabojnikov za smeti. Lepa lesena konstrukcija, katero je izdelal akademski kipar Thomas Hoke, obenem služi možnosti za plakatanje. Želeti bi bilo, da bi to idejo posneli tudi še v drugih vaseh.

Slika levo: Posojilnica-Bank Borovlje je dala za rožanske vasi na razpolago dvojezične table, s katerimi prispeva k varnosti otrok v vaških območjih.

ČESTITAMO

Društvo upokojencev Pliberk čestita za osebni praznik **Janezu Smrečniku** iz Globasnice, **Marici Rudolf** iz Konovec, **Tereziji Jernej** iz Čergovič, **Francu Schliesserju** iz Šmarjete pri Pliberku, **Kristijanu Paušetu** iz Dobrle vasi ter **Tereziji Kerbitz** iz Vogrč in **Adolfu Steinbuchu** iz Doba pri Pliberku, ki slavita 80. rojstni dan. Člani društva upokojencev Pliberk vsem slavlencem pristrčno čestitajo ter kličejo še na mnoga zdrava in zadovoljna leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo Našega tednika.

V Rinkolah pri Pliberku je pred nedavnim praznovala rojstni dan **Justina Perc**. Ob tem osebnem prazniku pristrčno čestitamo ter kličemo še na mnoga zdrava, srečna in milosti polna leta!

V Selah na Borovnici je obhajal osebni praznik **Hanza Roblek**. Ob tem osebnem prazniku mu iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga zdrava in milosti polna leta! Čestitkam Našega tednika se pridružuje EL.

Društvo upokojencev Podjuna čestita za osebni praznik **Ivanki Karl** iz Belovč, **Stanku Polzerju** iz Št. Primoža in **Tomažu Uroku** iz Nagelč. Ostali člani slavlencem iskreno čestitajo ter želijo tudi v prihodnje vse lepo in dobro. Čestitkam se pridružuje NT.

Osrednji tajnik **NSKS Franc Wedenig** iz Celovca je obhajal rojstni dan. Iskreno čestitamo ter mu želimo vse lepo in dobro, zlasti trdnega zdravja in tihe osebne sreče. Čestitkam Našega tednika se pridružuje predsedstvo NSKS ter vsi kolegi in kolegice 3. nadstropja Ulice 10. oktobra.

Naslednje voščilo je namenjeno **Fridi Marketz**, ki je obhajala rojstni dan. Vse najboljše in tudi v prihodnje vse lepo in dobro!

55. rojstni dan in god obhaja **Franci Pasterk** iz Železne Kaple. Ob tem osebnem prazniku iskreno čestitamo ter želimo vse najboljše, zlasti trdnega zdravja!

V Selah obhajajo osebna slavnja **Maks Oraže**, po domače Vi-

sočnik, **Hilda Čertov** na Borovnici in **Karl Podgornik** v Fari. Vsem slavlencem iskreno čestitamo ter želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro!

Društvo upokojencev Št. Jakob čestita za osebni praznik **Mici Kaltenbacher** iz Spodnjih Gorič in **Mici Grundböck** iz Področje. Vsi ostali člani kličejo slavljenkama še na mnoga zdrava in srečna leta. Čestitkam društva upokojencev se pridružuje NT.

Na Rudi je pred nedavnim obhajal rojstni dan prof. **Pepej Strutz**. Vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in osebne sreče!

V Dobrovi pri Dobrli vasi je v torek slavil osebni praznik **Karl Pogatschnig**. Iskreno čestitamo ter vse lepo in dobro tudi v prihodnje! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vsi domači.

Jubilejno obletnico življenja je slavila **Elfrida Bradač** iz Zgornje vesce pri Bilčovsu. Ob tem oseb-

nem jubileju pristrčno čestitamo ter kličemo še na mnoga zdrava, srečna in milosti polna leta!

V Kajzazah pri Bilčovsu je praznovala 30. pomlad **Rezi Kolter**. Vsi domači ji iz srca čestitajo ter želijo še najmanj dvakrat toliko let. Čestitkam se pridružuje NT.

Rojstni dan in god je praznoval **Franc Wrolich** iz Smihela. Ob dvojnem prazniku mu čestitamo ter želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro! Čestitkam NT se pridružujejo vsi domači.

60. obletnico življenja slavi **Tom Ogris**, pd. Kopeinikov iz Sel. Tudi njemu veljajo naše iskrene čestitke! Čestitke pa veljajo tudi njegovi sestri **Marici**, ki je obhajala osebni praznik. Čestitkam NT se pridružujejo vsi domači.

In še enemu slavlencu čestitamo za 60. rojstni dan, namreč **Mini Kogoj** iz Lobnika. Vse najboljše, zlasti trdnega zdravja in mnogo osebnega zadovoljstva!

ČESTITKA TEDNA

Čas za počitek je sicer redek, toda potreben. Šolski sestre s. Kornelija (levo) in s. Serafina ga uživata v naravi.

Kongregacija šolskih sester obhaja 125-letnico

Pred 125 leti, natančno 13. septembra 1869, se je ustanovila Kongregacija šolskih sester sv. Frančiška Kristusa Kralja, ki se je takrat ločila od eggenberških šolskih sester. Načelo kongregacije, vzgoja (ženske) mladine in oskrba bolnikov, je ostalo skozi vsa leta nedotakljivo ter se vzorno in nesebično izvršuje še danes. Za nas oz. za našo narodno življenje pa ima Kongregacija šolskih sester (koroške province) še poseben pomen ter dragocene zasluge. Bodisi v Št. Petru, v Št. Rupertu ali pred leti tudi v dekliskem domu Mohorjeve, povsod se šolske sestre trudijo za narodno zavedno in versko vzgojo naše ženske mladine. Trenutno obsega koroška provinca še nad 40 sester (v Št. Petru pri Št. Jakobu, v Št. Rupertu v Velikovcu, v Pliberku, v Celovcu in v Podgorjah – dom Caritas), žal pa postaja vedno manjša. Zato koroška provinca šolskih sester še posebej skrbi in se trudi za naraščaj ter vabi vsakogar k sodelovanju v prid mladine in slovenskega naroda.

Šolskim sestram, ki se z idealizmom in brezplačno žrtvujejo v prid naroda in vere, ob tem visokem jubileju pristrčno čestitamo ter želimo tudi v prihodnje mnogo veselja in razumevanja pri odgovornem delu z mladino in bolniki!

Volksgruppen

regional

Wir sehen Sinn und Ziel europäischer Einheit in einer Gemeinschaft, die der Vielfalt der Völker und der Vielfalt der Regionen gerecht wird.

vielfältig

Wir bekennen uns zu einer weltweiten menschenrechtlichen Grundeinstellung und zum rechtlichen wie auch zum ethnischen Pluralismus.

demokratisch

Wir fordern die Durchsetzbarkeit der individuellen Grund- und Freiheitsrechte, aber auch der kollektiven Minderheiten- und Volksgruppenrechte über den Europäischen Gerichtshof.

Liberales Forum
Parlamentsklub 0222/40 110/7000

Klavzura SPD „Jepa-Baško jezero“

Bo Franc Aichholzer dobil spominsko ploščo?

Kako razlagati pojem „kultura“ v vsej njegovi vsebinski obsežnosti, to je bilo le eno od številnih vprašanj, ki so spremljala klavzuro razširjenega odbora SPD „Jepa-Baško jezero“, ki je bila 1. oktobra v farovžu na Pečnici.

To srečanje, ki je že po časovnem okviru kazalo, da bo nekoliko drugačno od poprejšnjih, sta sestavljali dve težišči. Prvo je bilo referat in razprava o vlogi kulture nasploh, drugo pa konkretna kulturna dejavnost ob projektih in načrtih društva.

V svojem uvodnem referatu pod naslovom „Kultura kot pot k polni uresničitvi človeka“ se je vodja DPU dr. Jože Markez ukvarjal z naslednjimi vprašanji: čemu kultura?, odkod kultura? in kako razlagati pojem „kultura“?. Med drugim je referent dejal, da „nas le kultura vodi do večje človečnosti“ in da nam le simbioza tradicije in zahtev sedanjega časa zagotavlja izvorno in pristno kulturo. Nadalje je soočil navzoče s širšim pojmovanjem kulture, kakor smo ga navajeni. Torej ne zlasti z vidika narodne kulture, marveč kot stalnica, ki „nas uči,

kako si urediti dobro življenje“.

V razpravi, ki je sledila referatu, je posebno odjeknila izjava udeleženca, ki je izrazil potrebo po več srčne kulture med Slovenci samimi in to predvsem ob primeru manjkajoče skupnosti.

Po kratkem odmoru se je odbor ukvarjal s projektom „Franc Aichholzer“. Tukaj gre za vidno osebnost kulturnega življenja iz okolice Baškega jezera. Franc Aichholzer, ki je bil učitelj v Ločah, si je pridobil velike zasluge še posebej kot soustanovitelj društva „Jepa-Baško jezero“ in kot ustanovitelj „Mladega roda“. Njemu v spomin je hotelo društvo poimenovati trg v bližini njegovega doma. Ker pa je to občina zavrnila, je odbor sklenil postaviti spominsko ploščo, v upanju, da se bodo ob tem predlogu pristojni na občinski ravni odresli ozkosrčnosti in ravnali v času bolj

primernem odprtem, kulturo soseda upoštevačem evropskem duhu.

Nadalje so udeleženci klavzure sklenili, da bodo društveni časopis „Jepa“ prejeli vsi občani kot izraz žive kulturne dejavnosti in kot povezujoči člen med obema kulturama.

Sledilo je načrtovanje naslednjega delovnega leta, pri čemer gre omeniti že kar naslednjo prireditev društva, ki bo 22. oktobra 1994, ob 19.30, v hotelu „Mittagskogel-Jepa“ pri Borovcu. Na sporedu bo literarno branje, ki ga bosta oblikovala Slovencem znana Jani Oswald in Bernhard C. Bünker, pisatelj, ki piše v nemškem narečju.

Tako lahko zaključno rečemo, da je klavzura nudila nove vsebine in prijeme, ki bodo lahko dajali impulze za nadaljnje delovanje.

s. t.

PODLIBIČ

Slovo od zglednega družinskega očeta

Smrt pride pogosto nepričakovano in neusmiljeno in iztrga človeka iz sredine družinskega in delovnega življenja. Še tembolj žalostno je, če je to družinski oče, ki je bil zgled domačim in znancem. Ta usoda je pred

† Johann Kurnik

kratim doletela družino Kurnik v Podlubiču. Oče Johann Kurnik, star komaj 44 let, je povsem nepričakovano, od danes na jutri, dobil zdravstvene težave in je umrl, še preden je prišla zdravniška pomoč. Johann Kurnik si je z ženo Katico zgradil lepo in ugledno kleparsko podjetje v Pliberku, katero je vodil zgledno in dosledno. Prav tako zgledno je bilo družinsko življenje v Kurnikovi družini, za katero si je rajni vzel kljub poklicni obremenjenosti veliko časa. Družina mu je bila vredna več ko vse drugo, svoje tri otroke je srčno ljubil. Prav zaradi tega so znanci še posebej občudovali in cenili rajnega. K zadnjemu počitku so položili Johanna Kurnika na pokopališču v Šmihelu, kamor je rajnega pospremila ogromna množica ljudi. Pogrebne obrede pa je opravil dekan msgr. Kristo Srienec ob asistenci mag. Ivana Olipa in Janeza Tratarja. Žalujoči ženi in otrokom velja naše iskreno sožalje.

ČIRKOVČE

Franca Nachbarja ni več med nami

V nedeljo, 2. oktobra 1994, je v hudi prometni nesreči pri Dobu izgubil življenje Franc Nachbar, pd. Jop iz Čirkovč. Rajni je bil po vsej občini znan kmet, ki je tudi na vasi užival ugled in spoštovanje, ker je bil vedno zelo vesele in sproščene narave in je imel za vsakogar prijazno besedo. Kot najstarejši sin Jopove družine je prevzel kmetijo v Čirkovčah in je s svojo ženo Antonijo vsa leta podjetno kmetoval. Rodilo se jima je troje otrok, Pepej, Herbert in Irena, ki so vsi srečno poročeni. Tudi troje vnukov je že razveseljevalo srce dedeja, od katerega so se morali domači in velika množica znancev za vedno posloviti preteklo sredo, ko so pokojnika v Nonči vasi položili k zadnjemu počitku. Pogrebne obrede je opravil mestni župnik mag. Ivan Olip. Ženi, otrokom in drugim družinskim članom naše iskreno sožalje. Naj mu bo domača zemlja lahka!

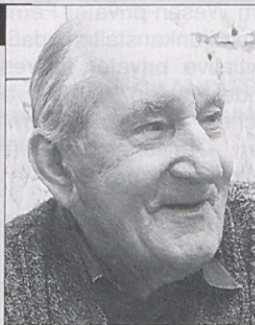
Silvo Kumer

PECELJ — MOHLIČE

Šerjakovemu očetu v slovo

Njegov rojstni kraj je bil Gluhi les, njegov rojstni dom pri Harižu. Leta 1937 pa mu je postal kraj Pecelj pri Mohličah druga domovina, Šerjakova domačija drugi dom. V ponedeljek, 26. septembra, ga je v 88. življenjskem letu za vedno zapustil: Vsemogočni ga je odpoklical k sebi, da bi mu izročil večno plačilo za vsa dobra dela, katerih so bili deležni zlasti njegova družina, domača fara, njegovi sosede in znanci.

Franc Wutej je bil kmet z dušo in telesom. Ko smo ga

za njegovo 85-letnico vprašali, kaj so njegovi konjički, nam je odgovoril: „Polje in gozd.“

Franc Wutej pa je bil tudi veliki narodnjak. Kot brat Rada Wuteja, legendarnega urednika predvojnega časnika „Koroški Slovenec“, je bil zavzet član igralske skupine SPD „Danica“. Bil pa je tudi do konca svojega življenja

zvest bralec Našega tednika, ki mu je bil zelo všeč, pa čeprav si je želel še več domačih novic.

Pogreb Šerjakovega očeta je bil v sredo, 28. septembra, v Mohličah. Domači župnik Valentin Gotthardt se ga je v ganljivih besedah spomnil kot farana, ki je z vsem srcem skrbel za družino in domačo cerkev. Saj je bil mdr. dolgo let mohliški mežnar in cerkveni ključar. Zadnjo željo pa so mu izpolnili tudi cerkveni pevci pod vodstvom Štefke Rotim; zapeli so mu stare slovenske pesmi, ki jih je rajni še posebej ljubil.

Naj se Šerjakov oče mirno odpočijejo v domači zemlji! Žalujočim sorodnikom velja naše iskreno sožalje.

-Kuj-

Državnozbornske volitve 1994: Kaj obljublja stranke Slovincem?

Opomba uredništva: Ker smo prejeli odgovore v zadnjem trenutku, tako, da nam ni bilo možno jih prevesti v slovenščino, objavljamo anketo v nemščini.

■ Pripravil Janko Kulmesch

Dr. Erhard BUSEK,
predsednik
Avstrijske ljudske stranke

1 Für mich stellt sich in diesem Zusammenhang die Frage, wie ich auf diesen verschiedenen staatlichen und zunehmend überstaatlichen Ebenen überhaupt noch im Vollsinn Bürger sein kann. Wie kann ich als Einzelner meine politische Mitbestimmungs- und Gestaltungsrechte ausüben? Wenn die „öffentliche Sache“ die Sache jedes Einzelnen ist – und auf diesem Grundsatz bestehe ich – muß sich der Bürger auf jeder Ebene auch in seine eigenen Angelegenheiten einmischen können. Das ist eine Kardinalfrage der zukünftigen demokratischen Entwicklung. Mit der Frage der Mitsprache und Mitgestaltung ist ganz wesentlich auch die Frage der heimatischen Geborgenheit, der geistigen Orientierung und der moralischen Bindungen an eine bestimmte Lebenswelt verbunden. Diese heimatische Geborgenheit ist, und darauf habe ich in diesem Jahr schon oft hingewiesen, nicht nur ein subjektives Bedürfnis des einzelnen Menschen. Sie ist eine notwendige Bestandsgarantie für die Gesellschaft, denn ohne diese geistige Zuordnung, emotionale Hinwendung und moralische Bindung ihrer Mitglieder kann eine Gesellschaft nicht bestehen. Das Wort Heimat mag zwar altmodisch und mißverständlich sein, weil es oftmals mißbraucht wurde. Heimat ist aber der legitime Lebensanspruch jedes Menschen und ist Voraussetzung jeder funktionierenden Gesellschaft.

2 Mir persönlich geht es darum, daß jede Volksgruppe auch tatsächlich ihre Anerkennung findet. Denn Heimat ist für mich erst dort, wo jemand seine Anerkennung findet. Kultur und Geschichte als der Rahmen, in dem sich diese Anerkennung realisiert, lassen sich nicht allein auf den ewigen Kampf gegensätzlicher Interessen zurückzuführen. Wir müssen erkennen, daß die eigentlich treibende Kraft hinter der Geschichte die Sehnsucht des Men-

schens nach der Anerkennung des Wertes und seiner Würde ist. Das Wissen um die persönliche Würde und den Wert des Daseins ist Teil unseres menschlichen Selbstverständnisses. Ich möchte daran erinnern, daß eine politische Ordnung, in der das Selbstwertgefühl und der Stolz der Menschen verletzt wird, langfristig nicht überlebensfähig ist. Das Bewußtsein von Selbstwert und die Sehnsucht nach Anerkennung ist für mich das Kontinuum in der universalen Menschheitsgeschichte.

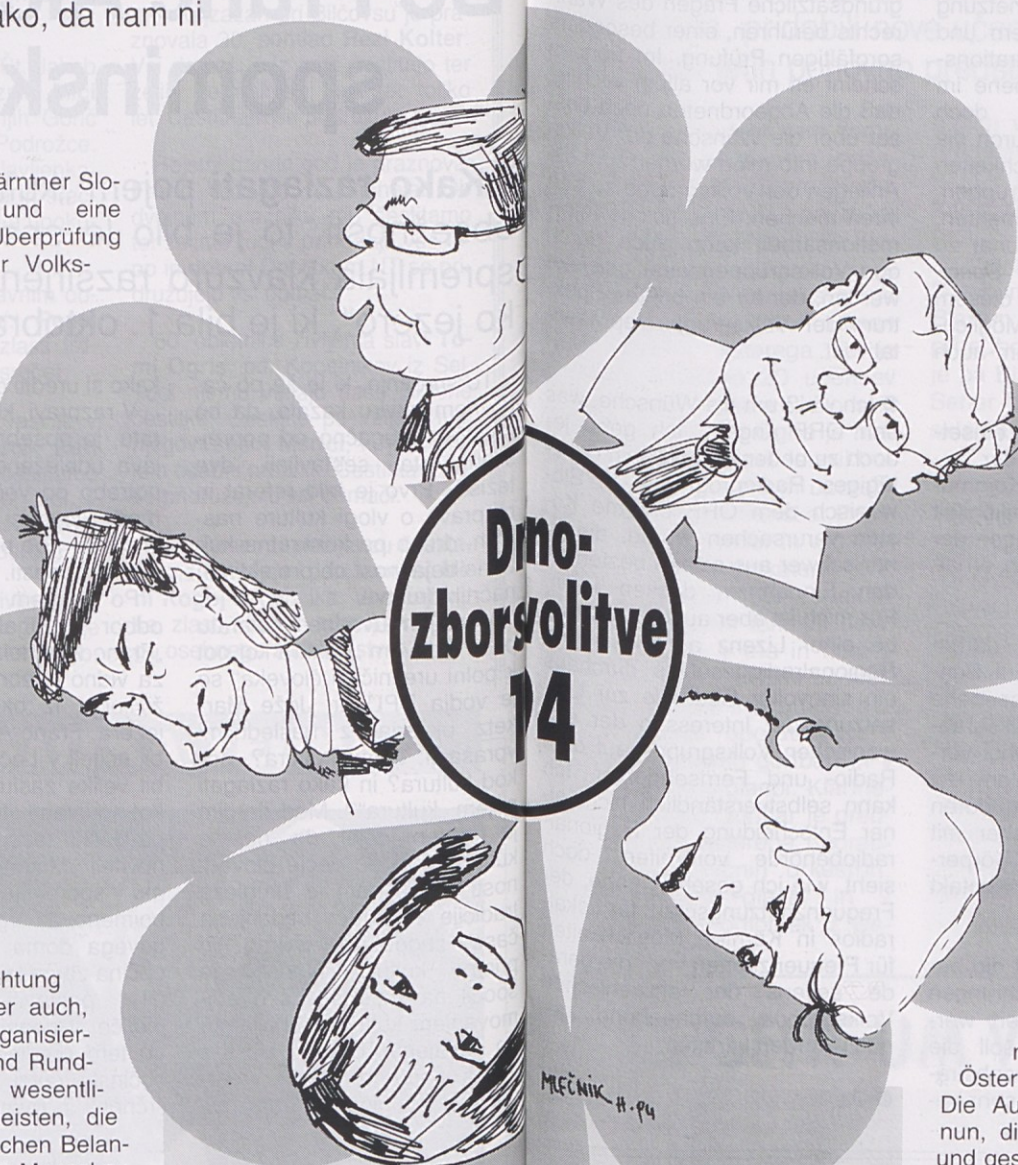
3 In den nächsten vier Jahren möchte ich mit der ÖVP dazu beitragen, daß der Beitrag der Kärntner Slowenen zur kulturellen Vielfalt Österreichs von Seiten der staatlichen Verantwortungsträger verstärkt beachtet und in den politischen Entscheidungen berücksichtigt wird. Ich werde daher darauf achten, daß die wirtschaftspolitischen Gespräche zwischen der Bundesregierung und dem Land Kärnten stets auch die wirtschaftliche Förderung der zweisprachigen Landesregion berücksichtigen. Weiters soll durch eine entsprechende Dotierung der Volksgruppenförderung erreicht werden, daß die kulturellen Aktivitäten, der Spracherwerb und die Sprachanwendung ganz im Sinne dessen, was ich oben mit meinen Überlegungen zum Thema Heimat angedeutet habe, ausgebaut werden können.

4 Ich befürworte eine gemeinsame und starke Vertretung der Kärntner Slowenen, weil ich mir davon ein deutliches Lebenszeichen gegenüber den Landes- und Bundespolitikern erwarte. Ob dies in der Form eines Volksgruppenparlamentes (Bekennniszwang) oder durch ein eigenes Volksgruppenmandat im Kärntner Landtag erfolgen könnte, sollten die Kärntner Slowenen gemeinsam klären und dann dem Kärntner Landtag vorschlagen. Jedenfalls werde ich meinen Kärntner Freunden von der ÖVP nachdrücklich vorschlagen, ein Volksgruppen-Direktmandat einzurichten, wenn es dem gemein-

samen Wunsch der Kärntner Slowenen entspricht und eine Durchführung ohne Überprüfung der Zugehörigkeit zur Volksgruppe gesichert ist.

5 In den Möglichkeiten a) und b) sehe ich keinen Widerspruch. Ich glaube, daß der ORF als öffentlich-rechtliches Medium zur Auffindung und Stärkung des regionalen Heimatbewußtseins sein volksgroupenspezifisches Programm ausbauen sollte. Aus der internationalen Beobachtung heraus weiß ich aber auch, daß gerade privat organisierte kleine Fernseh- und Rundfunkstationen einen wesentlichen Beitrag dazu leisten, die kulturellen und politischen Belange für die betroffenen Menschen einer Region zu stärken. Es liegt aber im Wesen privater Fernseh- und Rundfunkanstalten, daß sie auf Initiative privater Interessen zustandekommen und ohne staatliche Mittel auskommen müssen – ansonsten wären sie eben nicht mehr privat.

6 Wie auch in den letzten vier Jahren werden wir das Volksgruppen-Budget erhöhen, um die Förderung der vielfältigen Vereins- und Kulturaktivitäten der Kärntner Slowenen zu unterstützen. Ich werde wie bisher im Rahmen der Budgetgespräche der Bundesregierung und des Parlamentes an sehr zentraler Stelle initiativ werden, um Österreichs Anerkennung gegenüber seinen Volksgruppen auch budgetär zu dokumentieren. Die Kärntner Slowenen wissen, daß mir das ein Herzensanliegen ist!

VPRAŠANJA

- 1 Die Welt als Dorf – weltumspannende Telekommunikation – die Großen schlucken die Kleinen. Wie kann Ihrer Partei diese Zukunftsvision in ihrer Weiterbestand sichern?
- 2 Was werden Sie persönlich dazu beitragen?
- 3 Was will Ihre Partei in den nächsten Nationalrats-Perioden für die Kärntner Slowenen konkret unternehmen?
- 4 Befürworten Sie ein gesetzlich garantiertes, von Kärntner Slowenen direkt gewähltes Volksgruppen-Mandat im Kärntner Landtag? Wenn ja, welche konkrete Unterstützung kann die slowenische Volksgruppe von Ihnen erwarten?
- 5 Die Kärntner Slowenen wünschen sich ein ganztägiges Radioprogramm und erweiterte TV-Sendungen in ihrer Muttersprache. Soll es diesbezüglich zu einer Lösung kommen im Rahmen des ORF?
- 6 Soll das Volksgruppen-Budget der Bundesregierung erhöht werden? Wenn ja, werden Sie in der kommenden Legislaturperiode initiativ werden?

Dr. Friedhelm FRISCHENSCHLAGER,
predsednik kluba
Liberalni forum
(odgovarja v imenu predsednice LF dr. Heide Schmidt)

1 Die Volkszählung 1991 hat erfreulicherweise gezeigt, daß sich wieder mehr Menschen zu ihrer Volksgruppe bekennen als zehn Jahre zuvor. Dies deutet auf ein gestärktes Selbstbewußtsein der ethnischen Minderheiten in Österreich hin, was auch auf die Kärntner Slowenen zutrifft. Dennoch müssen wir alle ständig wachsam sein, damit die kulturelle und sprachliche Substanz sowie die Pluralität der verschiedenen Volksgruppen in Österreich gewahrt bleiben. Die Aufgabe der Politik ist es nun, die allorts aufkeimenden und geschürten Ängste gegen alles Fremde, die sich letztlich immer auch gegen Minderheiten im

Mag. Marijana GRANDITS,
državnozbornska poslanka
Zelenih (v soglasju z dr. Madeleine Petrovič)

1 Ich sehe auch für die Zukunft eine wesentliche Aufgabe der sprachlichen Minderheiten, die kulturelle und sprachliche Vielfalt zu garantieren. Außerdem besteht gerade in der heutigen Zeit der sogenannten „Einheitskultur“ bei den Menschen ein großes Bedürfnis nach Individualität und Identität. Menschen suchen heute Mehrfachidentitäten und auch hier ist die Tatsache, daß man mehreren Kulturen und Sprachen angehören kann, eine Bereicherung für den Einzelnen und die Gesellschaft. Natürlich müssen dafür Voraussetzungen geschaffen werden – beispielsweise eine

eigenen Land richten können, durch aktive Maßnahmen zu bekämpfen. Darüber hinaus sind die Volksgruppenrechte sukzessive auszubauen.

2 Es erscheint mir wesentlich, daß Volksgruppenrechte als kollektive Menschenrechte anerkannt werden. Wir streben daher eine europäische Verankerung dieser Volksgruppenrechte in einem noch zu schaffenden Grundrechtskatalog der Europäischen Union an.

Was die innerösterreichische Absicherung der Volksgruppenrechte anlangt, so sind wir der Auffassung, daß alle völkerrechtlichen Verpflichtungen, die sich aus Artikel 7 des Staatsvertrages von 1955 gegenüber den Volksgruppen ergeben, auch in innerstaatliches Verfassungsrecht überzuführen sind, um den noch immer nicht vollständig umgesetzten Rechten zum Durchbruch zu verhelfen.

3 Wir werden uns vor allem dafür einsetzen, daß die Schwierigkeiten hinsichtlich der Verwendung des Slowenischen als Amtssprache, z. B. im Bildungswesen und bei topographischen Aufschriften, berücksichtigt werden.

4 Wir werden uns im Parlament generell dafür einsetzen, daß das Volksgruppenmandat für alle Volksgruppen in Österreich verfassungsrechtlich verankert wird. Die entsprechende Änderung der Kärntner Landtagswahlordnung

großzügige Förderung kultureller und medienpolitischer Einrichtungen in 2-sprachigen Gebieten, alle gesetzlichen Grundlagen, die für ein positives Zusammenleben von Kulturen notwendig sind und ein positives gesellschaftliches Klima, das durch Bildungs- und Informationsmaßnahmen gefördert werden können.

5 Ich werde mich auf allen Ebenen bemühen, die oben genannten Maßnahmen durchzusetzen und umzusetzen.

6 **Minderheitenschulgesetz:** Festlegung der Kompetenzen im Minderheitenschulwesen (Art. 14 BVG), Änderung der verfassungswidrigen Bestimmungen, insbesondere der unbefriedigenden Regelungen in der Frage der 4. Klasse Volksschule, der

muß allerdings landesgesetzlich vorgenommen werden.

7 Vergleicht man die Minderheiten-Programme des ORF zum Beispiel mit jenen in Deutschland, so besteht bei uns noch ein großer Nachholbedarf. Gerade eine öffentlich-rechtliche Anstalt, die auf hohe Einschaltquoten nicht so viel Rücksicht nehmen muß wie Privatsender, hätte die Pflicht, die Sendeplätze für Volksgruppen auszubauen. Es sollten vor allem die regionalen Programme („Sendefenster“) ausgebaut und mehr Programme in slowenischer Sprache angeboten werden. Für ein eigenes ganztägiges Radioprogramm bietet sich eine privatrechtliche Basis an. Als grundsätzliche Gegner des ORF-Monopols würden wir jede diesbezügliche Initiative begrüßen und unterstützen. Auch eine staatlichen Förderung würden wir uns nicht verschließen, wenn ein solches Radioprojekt auf einer professionellen Planung aufbaut.

8 Wir sind für eine Erhöhung, wenn sie an jeweils konkrete Projekte zur Förderung der Volksgruppen gebunden wird. Für den Ausbau des zweisprachigen Schul- und Bildungswesens sowie für Kulturveranstaltungen wird eine Erhöhung des Budgets sicher notwendig sein. Wir werden uns jedenfalls in der nächsten Legislaturperiode dafür einsetzen.

Hauptschule, des Anmeldeprinzips, der sprachlichen, pädagogischen und didaktischen Ausbildung der Lehrkräfte. Rechtliche Absicherung, daß Schulinspektoren und Schuldirektoren im zweisprachigen Gebiet grundsätzlich zweisprachig zu sein haben.

Gerichtssprache: Gerichtssprache an den Bezirksrichtern Celovec, Beljak und Velikovec; ein Gutachten zu dieser Frage wurde bereits beim Znanstveni institut in Auftrag gegeben.

Ortstafelfrage: Anpassung der Ortstafelregelung zumindest an alle Orte, in denen Anspruch auf zweisprachigen Schulunterricht besteht. Konsequente Durchführung der Zweisprachigkeit in allen Bereichen, vom Telefon- (Dalje na strani 12)

Državnozborna volitve 1994

buch bis zum Ortsnamen im Gemeindestempel. Zweisprachige Formulare, amtliche Vordrucke und Verlautbarungen im gesamten zweisprachigen Gebiet.

④ Grundsätzlich sind wir für jede politische Vertretung von Minderheiten auf allen Ebenen. Dafür gibt es verschiedene Modelle in Europa, die man sehr ausführlich und sachlich diskutieren sollte. Wichtig ist es, daß die gesamte Minderheit hinter einem derartigen Vorschlag steht, sodaß sich bei einem Modell auch alle vertreten fühlen. Außerdem darf die Lösung nicht zur Isolation und Ghettoisierung führen, sondern soll dem Zusammenleben der verschiedenen Gruppen dienlich und förderlich sein.

Dr. Jörg HAIDER, predsednik FPÖ

① Der Weiterbestand von Volksgruppen in der modernen Kommunikationsgesellschaft kann wohl nur über den Erhalt der kulturellen Identität erfolgen. Wichtigster Bestandteil dafür ist die Kulturtechnik „Sprache“. Für verantwortungsbewußte Menschen gilt es daher, alles zu unternehmen, um Sprache zu erhalten, zu fördern und ihre Schönheit und Bedeutung weiterzuvermitteln.

② Ich verspreche nichts, was ich nicht einhalten kann! Daher werde ich in Zukunft – wie auch bisher – jene Probleme aufgreifen, die die Volksgruppe und die Mehrheitsbevölkerung an mich heranträgt und versuchen zu helfen oder vermittelnd zu wirken. Da ich selbst im sogenannten Grenzland wohne, kenne ich die Probleme der dort ansässigen Bevölkerung. Ich werde mich daher weiterhin verstärkt bemühen, ein offenes Haus für die Kärntner Slowenen zu haben. Neben den in den anderen Fragen angesprochenen Detailproblemen werde ich mich dafür einsetzen, daß das Verhältnis zwischen Österreich und Slowenien noch besser wird als es schon ist und vor allem die Frage der deutschen Volksgruppe in Slowenien gelöst wird, weil ich der Überzeugung bin, daß dies sicher auch indirekt für die Kärntner Slowenen von Vorteil sein wird. Gerade in dieser Frage hat die slowenische Volksgruppe in Kärnten viel zur Verbesserung der gegenseitigen Beziehungen beigetragen, wofür ich ihr an dieser Stelle meinen

③ Eine Lösung für ein ganztägliches Radioprogramm kann prinzipiell im Rahmen des ORF oder auf privatrechtlicher Basis mit finanzieller Unterstützung seitens der Bundesregierung erfolgen. Allerdings darf bei der zweiten Variante der ORF nicht aus seiner Verpflichtung entlassen werden, trotzdem Radioprogramm und TV-Sendungen in slowenischer Sprache zu senden. Daher sollte man bestrebt sein.

④ Selbstverständlich fürs Erste zumindest auf S 100 Mio. Die GRÜNEN werden in der kommenden Legislaturperiode dementsprechende Anträge einbringen und Lobby-Arbeit für eine Erhöhung des Budgets betreiben.

besonderen Dank aussprechen möchte.

⑤ Ich bin der Ansicht, daß es prinzipiell notwendig sein wird, eine Emanzipation der Volksgruppe weg von den Parteien (Repräsentationsmodell) hin zu einer eigenständigen Vertretung – auch im politischen Sinn – kommen muß. So wie ich auf der gesamtstaatlichen Ebene eine Loslösung vom Einfluß der Parteien für alle Bevölkerungsgruppen anstrebe, gilt dies sicher auch für die Volksgruppe.

⑥ Wie ich bereits mehrmals Angehörigen der slowenischen Volksgruppen gegenüber erklärt habe, bin ich der Ansicht, daß es zu einer öffentlich-rechtlichen Vertretung in Form eines „Volksgruppen-Rates“ kommen sollte, den die Mitglieder der Volksgruppe in geheimer Abstimmung wählen. Das vom Rat der Kärntner Slowenen ausgearbeitete Modell scheint mir daher in den Grundzügen schlüssig und hat insoweit auch meine Unterstützung. Daß aus diesem Volksgruppenrat auch ein Vertreter in den Kärntner Landtag entsandt werden könnte (ähnlich dem Modell in Slowenien), erscheint mir durchaus durchführbar. Ich habe diesbezüglich immer wieder meine Gesprächsbereitschaft und Unterstützung erklärt und auch schon einige Male mit Vertretern der Volksgruppe darüber gesprochen.

⑦ Die bereits in den anderen Fragen angesprochenen Phänomene machen es sicher notwendig, den Erhalt der kulturellen Identität durch Radio- und Fernseh-

Dr. Franz Vranitzky zvezni kancler

① Es stimmt, daß es durch die rasante Entwicklung der Telekommunikation, durch die Vernetzung von Fernsehen, Computern und Telefon zwar zu Konzentrationsprozessen auf oberer Ebene im Weltmaßstab kommt, doch gleichzeitig öffnen sich durch die neuen technischen Möglichkeiten auch Nischen für kleine Gruppen, Interessenten und Konsumenten. Der Trend geht international zu Spartenprogrammen und Special-Interest-Sendungen. In diesem Umfeld sehe ich neue Möglichkeiten und mehr Spielraum auch für ethnische Gruppen.

② Ich werde mich dafür einsetzen, daß die Bedeutung der slowenischen Sprache als Kommunikationsmittel in der Öffentlichkeit auch unter den Bedingungen der neuen Telekommunikation erhalten bleibt.

③ Die SPÖ wird sich darum bemühen, daß sowohl auf Bundes- wie auch auf Landesebene den Beschlüssen der Volksgruppenbeiräte das nötige Gehör verschafft wird. Auch sollen die Volksgruppenbeiräte bzw. deren Vertreter stärker als bisher mit den gesetzgebenden Körperschaften unmittelbar in Kontakt treten.

④ Ich meine, daß vorerst die bereits bestehenden Einrichtungen ausgebaut und verbessert werden müßten. Deshalb soll die Wirkung der Volksgruppenbeiräte, die sich als Institution sehr be-

währt haben, weiter erhöht werden. Damit schließe ich grundsätzlich andere Wege bzw. Entwicklungen nicht aus, doch bedürften Vorschläge, die grundsätzliche Fragen des Wahlrechts berühren, einer besonders sorgfältigen Prüfung. Im übrigen scheint es mir vor allem wichtig, daß die Abgeordneten noch besser über die Wünsche der Volksgruppe informiert werden und die Anliegen der Volksgruppe zu den ihren machen. Eine solche Informationsarbeit kann auch durch den Volksgruppenbeirat geleistet werden, der für ein breites Spektrum der Volksgruppe repräsentativ ist.

⑤ Ich weiß um die Wünsche, was den ORF angeht. Ich gebe jedoch zu bedenken, daß ein ganztägliches Radioprogramm in Slowenisch dem ORF enorme Kosten verursachen würde, die er nur schwer aus seinen bestehenden Einnahmen decken kann. Für mich ist aber auch die Vergabe einer Lizenz auf Basis des Regionalradiogesetzes durchaus ein sinnvoller Gedanke zur Umsetzung der Interessen der slowenischen Volksgruppe auf dem Radio- und Fernsehgebiet. Ich kann selbstverständlich nicht einer Entscheidung der Regionalradiobehörde vorgreifen, doch sieht, wie ich gesehen habe, der Frequenznutzungsplan für Lokalradios in Kärnten Möglichkeiten für Frequenzketten vor, die gerade seitens der slowenischen Volksgruppe durchgehend genutzt werden könnten.

⑥ Ja.

sendungen in der eigenen Muttersprache zu gewährleisten. Ob es dabei zu einem ganztägigen Radioprogramm in slowenischer Sprache in Kärnten kommen wird, kann ich nicht mit Sicherheit bejahen. Interessant erscheint mir aber ein österreichweiter Volksgruppen-Sender auf öffentlich-rechtlicher Basis, der wie etwa Blue Danube radio ganztäglich in den Sprachen der Volksgruppen sendet. Dies scheint eine ökonomisch tragbare Lösung zu sein, auch wenn dies selbstverständlich nicht die ehesten gewünschte Variante ist. Der Ausbau von slowenischen TV-Sendungen liegt alleine in der Verantwortung des ORF, wobei ich mich sicher für die Erweiterung einsetzen werde. Im Bereich des Privatradios sind meines Wissens nach die Verhandlungen derart verlaufen, daß Vertreter der slowenischen Volksgruppe an einem solchen beteiligt sein

werden. Ich bin nur der Ansicht, daß sich Privatradios finanzieren sollten und nicht – wie von Ihnen angesprochen – durch eine öffentliche Unterstützung.

⑦ Zuerst gilt es für mich festzuhalten, daß das Volksgruppenbudget der Bundesregierung sicherlich langfristig bei mindestens ca. 50 Mio. öS liegen sollte. Eine kurzfristige Erhöhung ist allein deshalb schon notwendig, weil sich mehrere neue Volksgruppenbeiräte konstituiert haben und in absehbarer Zeit der Beirat für Roma folgen wird. Wir haben daher schon im Vorjahr die Erhöhung von 39,8 Mio. öS auf 44 Mio. öS bei den Budgetverhandlungen beantragt, womit wir aber in der Minderheit geblieben sind. Wir werden daher auch bei den Budgetverhandlungen für 1995 entsprechende Initiativen setzen.

Učitelji Glasbene šole predstavili instrumente

Z željo, da bi za pouk instrumentov, katerih velik del mladih Korošcev zelo slabo pozna, pridobili nove učence, se je vodstvo Glasbene šole odločilo, da bo po dveh letih ponovno predstavilo tako imenovane deficitarne instrumente.

sta prof. Krstič in Franci Ogris ponovila svoj program iz Modestovega doma, je prečno flavto in piccolo predstavil prof. Sodja ter zaigral Schubertovo Uspavanko ter odlomek iz Haendlove Sonate v g-molu. Klarinet je predstavil študent ljubljanske akademije za glasbo Dušan Sodja. Razložil je sestav in družino klarinetov (B, A, ES in bas klarinet) in virtuozno zaigral del koncerta A. Coplanda, del Teme z variacijami skladatelja Grgina, nato je pa še zvočno predstavil klarinet kot jazz instrument in zaključil z Avsenikovo polko. Kot zadnji je zaključil predstavitev v Svečah prvi timpanist Slovenske filharmonije Josip Mihelčič. Z malim bobnom, z raznimi drobnimi tolkali (triangel, tamburin, palčke, marimba, itd . . .) — vseh skupaj je preko 40 — je prisotnim poslušalcem izredno nazorno prikazal uporabnost in namembnost skupine tolkal, nepogrešljive v vsakem orkestru, od simfoničnega do big-banda. Res, odlična predstavitev!

Glasbena šola še sprejme učence za violino, violončelo, klarinet, saksofon, trobila, tolkala in za zborovodsko šolo. Pridružite se ji!

Celovec: V Modestovem domu je v sredo, 21. septembra, pedagoški vodja prof. Lovro Sodja uvodoma pozdravil navzoče, umudoma pozdravil navzoče, umdr. tudi konzula Republike Slovenije g. Milana Jazbeca, ki je na predstavitev pripeljal svojega sina. Sodja je predstavil namen takih srečanj, katerega se je udeležilo približno 20 učencev Modestovega doma. Domači učitelj trobil Franci Ogris je najprej do potankosti predstavil trobento, njene funkcije in uporabnost, ki je mnogostranska. Predstavil je njen karakter in več vrst dušilcev, s pomočjo katerih je iz trobente različnih tonskih barv. Nato je najprej v trio in nato v kvartetu zaigral s svojimi učenci. Predstavil je tudi instrument bariton, katerega uporabljamo v glavnem v pihalnih godbah in v narodno-zabavni glasbi. Klarinetist prof. Slavko Goričar je predstavil klarinet, katerega uporabljamo v simfoničnih orkestrih, narodno-zabavni glasbi in v jazzu. Zaigral je odlomek iz We-

brovih variacij. Nato je Goričar predstavil še saksofon, na katerega je pa žal zaigral samo nekaj tonov. Kot zadnji se je predstavil prof. Nikola Krstič, ki je podrobno razložil razvoj in vrste violin. S svojim ljubljanskim učencem Blažem Arkom je zaigral v duetu priredbo koroške narodne, nato je pa Blaž ob spremljavi Monike Seher zaigral kratko Mozartovo skladbo.

Sveče: Naslednji dan, v četrtek, 22. septembra, je Glasbena šola ponovila predstavitev instrumentov v Goršetovi galeriji v Svečah. Po pozdravu zaupnice Glasbene šole v Svečah gospe Malke Feinig je pedagoški vodja kakim 40-tim prisotnim predstavil najprej sestav simfoničnega orkestra, nato pa še učitelje, ki so predstavili violino, flavto, klarinet, trobila in tolkala. Medtem ko

Sele

SKUPNO SE UČIMO IZDELAVATI ČAROVNICE, KUHALNICE, SUHE PUŠLCE, itd.

Čas: v soboto, 8. 10., ob 19.30 (po sv. maši)

Kraj: v farnem domu v Selah

Tečaj vodi: mag. Pepca Olip
S seboj prinesite škarje, lepilo in kakšen šiling za material.

Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah

Prisrčno vabljeni vsi, ki radi brkljate!

Celovec

KONCERTNI VEČER v okviru „Südtiroler Kulturwoche“ z udeleženci iz Južne Tirolske in Koroške

Čas: v soboto, 15. okt., ob 19.30
Kraj: v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu

Sodelujejo: MePZ „Jakob Petelin-Gallus“, Celovec — vodi Jože Ropitz; Vocal Art, Brixen — vodi Heinrich Walder; Cantabile-Ensemble, Bruneck — vodi Gretl Brugger; Singkreis Seltenheim, Klagenfurt — vodi Karlheinz Wultsch

Vstopnice v predprodaji v Reisebüro, Neuer Platz 2, tel.: 56400/71 ali pri večerni blagajni.

ES GEHT UM VIEL

Dr. Dieter Antoni

Dr. Franz Vranitzky

„Alle Versuche einer Ausgrenzung des slowenischen Anteils an der heimischen Kultur laufen auf eine verantwortungslose Verödung des gemeinsamen Kärntens hinaus und sind somit abzulehnen“.

- ★ Für eine Aufwertung der Volksgruppenbeiräte
- ★ Weitere Förderung der Zweisprachigkeit — Kärntens großer Vorteil
- ★ Eine starke Vertretung der Volksgruppe durch Integration in starke Parteien — „ARGE Volksgruppen in der SPÖ“

GEMEINSAM SKUPNO

ES GEHT UM ÖSTERREICH!
Unsere starke Vertretung im Nationalrat
DR. DIETER ANTONI

„Tako pa sem le človek velikih besed . . .“

Anita Hudl iz Nonče vasi je napisala knjižico „Navadne zgodbe“, kratke povesti in pesmi iz Podjune, ne le za Podjunčane.

Podjunčani so se v petek, 30. septembra, zvečer zbrali „Pri Šteklju“ v Globasnici, „kjer so Podjunčani najbolj podjunski“, da bi prisrčno, v domačem razpoloženju proslavili svojo Anito, ki jim piše iz srca v srce.

Tako je doživel nepodjunčan predstavitev nove knjige Anite Hudl **Navadne zgodbe**, ki je izšla pri Mohorjevi založbi. V središču pisane družbe je bila avtorica nasmejana in srečna, njej ob strani sin Tomaž, ki je v ilustracijah z dobršno mero domišljije in strokovnosti poskušal ujeti materino literarno sporočilo. Direktor slovenske gimnazije dr. Reginald Vospernik je predstavil slavljenko, njeni sodelavci so prebrali nekaj primerov iz knjige, oktet „Suha“ je približal njene narečne pesmi s prijetnimi zvoki ušesom poslušalcev in moški zbor „Foltej Hartman“ je s podjunksimi pesmi in z mehкими glasovi zaokrožil podjuno sceno.

Anita Hudl je priseljenka („Korošica nisem in ne bom, pač pa sem morda bolj Slovenka, odkar sem na Koroškem“), ki se je po prihodu na Koroško takoj vključila v kulturno življenje narodne skupnosti. Uspešno vodi že dvajset let igralsko skupino „Oder 73“; za režijo je prejela 1976 Linhartovo značko. Mladim v celem slovenskem prostoru je znana, ker je pridno objavljala prispevke, predvsem lepe pesmi, v otroških revijah (Ciciban, Mladi rod). Še bolj znana je postala z izvirnimi besedili za uspešnice v podjunkskem narečju (Anzej, Štak ne gra) — druga nagrada na Mariborskem festivalu 1983 je bila sad njenega vživljanja v Podjuno.

„Šele, ko začneš tudi v narečju misliti, lahko pišeš v narečju tako, da te ljudstvo sprejme,“ je povedala avtorica iskreno in odkritosrčno.

Morda je ena značilnost njenega uspeha ravno to, da je ostala „le človek“, kot sama prizna. „Pisati morem le o tem, kar je v meni. Svoje misli, svoja doživetja, svoja opazovanja poskušam povedati drugim v čim lepši obliki.“ Njo odkrijemo, ko se poglobimo v njene literarne izpovedi o usodnih dogodkih v neposredni bližini, o bremenih in naporih dvojezičnega vsakdanjika in o navezanosti na domovino. **V svet bi šel, Domov bi šel, Ko bil bi in Spomin** so lirične impresije nežne „vsiljivosti“, zares

„velike besede“. Še bolj pa sežejo človeku v srce sporočila navadnih zgodb v izbrani prozi, ki so dali knjižici naslov.

Srečni smo lahko, da je Anita Hudl ostala „le človek“, del podjunske slovenske duše. Ponosni pa smo, da je znala povedati, zlasti v prozi, „velike besede“, ki so po vsebini in obliki vredne, da odmevajo v slovenski kulturni prostor. Takih prisrčnih, kritičnih, sončnih življenjskih zgodb si želimo še več!

Alojz Angerer

Plačani oglas

PISMI BRALCEV

Sehr geehrter Herr Stritzl,

bei der Lektüre Ihres Artikels „Staatsheimnis“ um einen Millionen-Transfer (Kleine Zeitung, 21. 9. 1994, S. 4/5) habe ich mir die Frage gestellt, warum Sie eigentlich so etwas schreiben — und zwar von der Sache und von Ihrer politischen Einstellung her.

Zur Sache: Die Gelder, von denen Sie schreiben, stammen aus dem damaligen Jugoslawien; Sie, sehr geehrter Herr Stritzl, sollten sich darüber freuen, daß — wie Sie ja schreiben — damit in Kärnten zahlreiche Arbeitsplätze geschaffen und kulturelle Tätigkeiten unterstützt worden sind. Da es keine Gelder der österreichischen Steuerzahler sind, sollten Sie die offenen und unterschwelligen Vorwürfe, die Ihr Artikel enthält, den Politikern und der Öffentlichkeit südlich der Karawanken vorlegen. Im übrigen wäre es für uns Leser der Kleinen Zeitung interessant, von Ihnen einen ebenso ausführlichen Bericht

über die Höhe und die Verwendung der jährlichen Zahlungen, die Österreich für Südtirol leistet, zu lesen. Und was würden Sie dazu sagen, wenn diese Zahlungen Österreichs durch den Artikel eines Journalisten in einen schlechten Geruch gebracht würden?

Zu Ihrer politischen Einstellung: Ihre bekanntermaßen gegen die Kärntner Slowenen gerichtete Einstellung, die Sie jahrzehntelang in Ihrer Zeitung erfolgreich vermittelt und durch gegenseitige Beteuerungen getarnt haben, hat sich, wie ich feststellen muß, in keiner Weise geändert. Ich bin daher enttäuscht, daß Sie in einem Alter, in dem man Reife und Weisheit erwartet, immer noch so schreiben. Da ich von Berufs wegen viel mit Ausländern zu tun habe und daher immer wieder genötigt bin, ihnen zu erklären, warum in einer angesehenen Kärntner Zeitung so über Kärntner Slowenen geschrieben wird, wie Sie es tun, stehe ich vor zusätzlichen Problemen. Ich möchte ja nichts gegen eine Zeitung sagen, die ich selbst abonniert habe.

Mit freundlichen Grüßen

Dr. Robert Saxer, Celovec

Odgovor boroveljskima občinskima odbornikoma

K pismu bralcev v NT, številka 37, moram pripomniti tole:

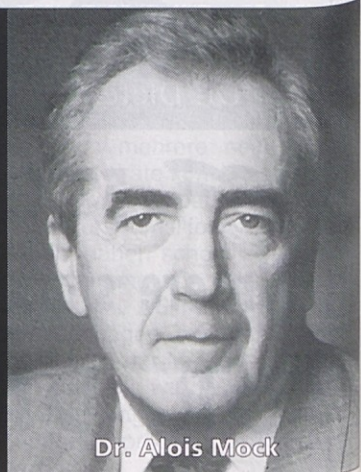
1. Nikdar nisem postavljala pogoja, da prevzamem službo vrtnarice, če sprejmejo v vrtec mojega sina Danijela.

2. Tudi trditve, da se ne znam vključiti oz. podrediti v občinski vrtec, je golo podtikavanje. Ne potegujem se nujno za vodilne položaje. Vodenje vrta je povezano z večjo odgovornostjo, poleg tega pa moram dnevno prevoziti 60 km. Ni mi pomembna domnevna donosnost („lukrativnost“) službe, temveč delo z otroki v jasno določenih okvirih dvojezičnosti. Prav teh pa boroveljska občina ni hotela ali si ni upala zagotoviti. To je resnični vzrok moje odpovedi. Sicer pa je na občini odprto pismo vsem staršem, ki želijo dvojezično vzgojo. V njem sem napisala, da sem pripravljena prevzeti dvojezično skupino, ko ta ne bo več „skupina skrivačev“.

Jožica Oitzl
voditeljica otroškega vrta
Št. Primož

wählt Euch die treibende Kraft in die Regierung

Die Volkspartei die Kraft der Mitte

Dr. Alois Mock

wählt Euch den Machtausgleich in die Regierung

Die Volkspartei die Kraft der Mitte

Dr. Erhard Busek

90-LETNICA SPD „RADIŠE“:

Praznovanje od jutra do večera

Pretekla nedelja je bila čisto tipična za radiško društvo. Kot med letom, ko se ves čas kaj dogaja, se je tudi to nedeljo vršil program skorajda od jutra do večera.

Piše Aleksander Tolmajer

Slovesnost se je začela s sveto mašo za pokojne in živeče člane društva. V svoji pridigi je novi radiški župnik dr. Jože Marketz povedal: „Kultura je ena najvažnejših korenin, da si ohranimo identiteto in se znajdemo v vsakdanjem življenju.“ Predvsem ga veseli, da radiško društvo in fara tako dobro sodelujeta.

Po sveti maši so v kulturnem domu predstavili mladinski raziskovalni projekt „Na poti v vas“. Uvodno besedo, ali bolje rečeno, uvodno peto besedo pri predstavitvi so imeli Radiški fantje.

Brošura, ki so jo predstavili, ima dva dela. Prvi del je pravzaprav posebna izdaja društvenega časopisa „Naša vas“, v drugem delu pa so vidni rezultati raziskovalnega projekta. Predstavitev je olepšala Andreja Ogris s svojimi citrami. Potem so še na kratko predstavili projekt „Na poti v vas“. Pri tem projektu je sodelovalo 10 mladincev iz Ljubljane skupno z mladinci z Radiš in petimi mentorici,

Del otroškega zbora
(vodita ga Tatjana Tolmajer in Heidi Lampichler).

cam, ki so vodile razne skupine. „Namen te raziskovalnice je bil približati otrokom našo dediščino, je obrazložila Mojca Ramšak, voditeljica projekta, z oddelka za etno-

logijo in kulturno antropologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Proslava. Prvi del jubilejne proslave so oblikovale domače skupi-

ne, od otroške in mladinske pa do mešanega pevskega zbora in Radiških fantov. Seveda pa so v tem delu sodelovali tudi učenci glasbene šole. Pričel pa je proslavo kvartet trobil.

Tajnik društva Andrej Lampichler je v svojem pozdravu povedal: „Na Radišah so še take stezice, kot so včasih bile. Namreč stezice prizadevnega, vzajemnega in odgovornega kulturnega delovanja. Teh stezic ni bilo treba, ali samo včasih malo, očistiti grmovja in trav nezanimanja in brezbrzičnosti.“ Prav gotovo bo to tudi držalo, kajti le redko najdemo društva s tako pestro dejavnostjo. Predsednik Tomaž Ogris se je v svojem govoru zahvalil ljudem, ki so v preteklosti delovali v društvu, in seveda tudi tem, ki danes stojijo na odru, hodijo na vaje, pripravljajo prireditve, skrbijo za kulturni dom, in še in še. Posebno zahvalil se je pa še ljudem v dvorani, ker zmeraj tako mnogoštevilno obiskujejo društvene prireditve.

Med posameznimi glasbenimi točkami so spregovorili tudi ministerjalni svetnik dr. Wilhelm Wolf, Andrej Wakounig, državni sekretar dr. Vencelj, podžupan Paul Käfer in mag. Melitta Trunk. Predsednik SPZ dr. Avguštin Brumnik je ob jubileju podelil Drabosnjakovo priznanje bivšemu predsedniku društva Ludviku Ogrisu, predsednik Zveze kulturnih organizacij Slovenije Franček Rudolf pa je podelil zaslužnim pevkam in pevcem Gallusove značke.

Drugi del proslave so oblikovali: tamburaši iz Št. Janža, moški komorni zbor KUD „Stane Žagar“ iz Kroke z Zlato Ognjanovič, deklški pevski zbor PD Valentin Vodnik iz Doline, Sängerrunde Ebenthal in MePZ SPD „Zarja“ iz Železne Kapele.

Po tem obširnem kulturnem sporedu se je ponovno pokazala dobra skupnost v društvu. V dvorani, ki je bila polna stolov, so v nekaj minutah pripravili obilen bife, ki je sprva bil prava paša za oči, potem pa še za želodec.

P.S.: Morda bi bilo še potrebno omeniti, da so raziskovalni projekt „Na poti v vas“ naslednji dan predstavili tudi v Ljubljani.

„Sonček, kje si?“, zanimanje SAT in RTL

Praznično predstavo Krščanske kulturne zveze (vsega skupaj je stala nad 350.000,—), ob 20-letnici organiziranega mladinskega gledališča in lutkovnega ustvarjanja, „Sonček, kje si?“, katero je videlo nad 2500 mladih iz vseh predelov Koroške, je Slovenski spored ORF spremljal s štirimi kamerami, nakar je nastala produkcija za slovensko televizijsko oddajo ORF „Dober dan, Koroška“.

Urednik te televizijske produkcije, Horst Ogris, je z ustvarjenim nadvse zadovoljen, in to, čeprav je ekipa lahko snemala le med dvo-dnevnimi predstavami meseca maja v mestnem gledališču v Celovcu (dodatni in dopolnilni posnetki niso bili možni). Da je televizijska produkcija zares dobro uspela, izpove dejstvo, da zanjo kaže zanimanje tudi Avstrijska televizija, prav tako zasebna televizij-

ska oddajnika SAT in RTL. Obstaja možnost sinhronizacije, katero naj bi prevzel ta ali oni oddajnik.

Ali bo televizijska produkcija dosegljiva tudi na video kaseti? Tajnik KKZ Nužej Tolmajer (KKZ ima pravico za razmnoževanje posnetega traka): „Najkasneje do božiča bo dosegljiva. Prepričan sem, da bo kasete lepo dosegli s šolskim poukom, pa tudi družinam z otroki!“

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 7. okt.
Kulturna obzorja.

SOBOTA, 8. okt.
Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.

NEDELJA, 9. okt.
6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. — Duhovna
misel (mag. Božo Hart-
mann, Skocijan).
Večerna oddaja odpade!

PONED., 10. okt.
„(Ne) pripoveduj mi o do-
movini“.

TOREK, 11. okt.
Partnerski magazin.

SREDA, 12. okt.
Društva se predstavljajo.
Večerna: Kako poslušati
glasbo? (R. Klopčič).

ČETRTEK, 13. okt.
Rož — Podjuna —
Zilja.

Sele

Premiera igre „POROČNI LIST“
(Ephraim Kishon)
Čas: v soboto, 15. 10., ob 19.30
Kraj: v farnem domu v Selah
Nastopa: Gledališka skupina KPD
„Planina“ v Selah
Režija: Franci Končan

PLES ŠPORTNIKOV

Čas: v soboto, 15. okt., ob 20. uri
Kraj: v gostilni Malle v Selah
Za zabavo bo igral znani ansambel
„Obzorje“.
Prireditelj: DSG Sele

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj:
društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga
zastopata predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji
tajnik Franc Wedenin, 9020 Celovec, 10.-
Oktoberstrasse, 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni ured-
nik), Silvo Kumer (namestnik glavnega uredni-
ka), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (foto-
graf), Karl Sadjak (oglasni oddelček), vsi: 9020
Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/III.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celov-
ec, Viktringer Ring 26, NAŠ TEDNIK izhaja
vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik,
10.-Oktober-Straße 25/III, 9020 Celovec; telefon
uredništva, uprave in oglasnega oddelka:
0463/512528. Telefaks: 0463/512528-22.

Letna naročnina: Avstrija 420,—; Slovenija
2300,— SIT; ostalo inozemstvo 700,— šil.;
zračna pošta letno 1000,— šil.; posamezna
številka 10,— šil.; Slovenija: 50,— SIT.

DOBER DAN, KOROŠKA

**Nedelja, 9. okt., ob 13.00 v TV 2 — Poned., 10. okt.,
ob 17.20 v TV SLO 1** — predvidoma s temile prispevki:
Dvajsetletnico organiziranega mladinskega gledali-
škega in lutkovnega ustvarjanja na Koroškem je Kr-
ščanska kulturna zveza praznovala nadvse kreativno
s predstavo „Sonček, kje si?“. Besedilo je po koroških
motivih napisal Marjan Pungartnik, skupina „Lutke
mladje Celovec“ pa je v režiji Tineta Varla predstavo
igrala v celovškem mestnem gledališču meseca maja.
„Sonček, kje si?“ boste lahko gledali tudi v televizijski
oddaji „Dober dan, Koroška“ 9. in 16. oktobra 1994.

Borovlje

Mestna občina Borovlje sporoča,
da je
PUŠKARSKI MUZEJ
v Borovljah še do 8. oktobra odprt:
Od ponedeljka do petka od 10. do 13.
ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah
od 10. do 13. ure. Po 8. oktobru je
ogled muzeja možen samo še po do-
govoru.

Dom v Tinjah

V petek, 7. okt., od 14.30 do 17. ure
**UMETNIŠKE DEKORACIJE IZ
SADJA IN ZELENJAVE, II. del, nem.**
Vodi: Rohsmann-Leong Lai-Ha

v petek, 14. oktobra, ob 19.30
**Predavanje: ALI POMAGA CERKEV
ČLOVEKU PRI ŽIVLJENJU?, nem.**
Predavatelj: prof. dr. Karl-R. Ess-
mann, RPI Dunaj
Kraj: farna dvorana v Št. Jakobu v
Rožu

v soboto, 15. oktobra, od 14.30 do
21. ure
**Seminar: TRI POTI K ENEMU
BOGU, nem.**

Predavatelj: prof. dr. Karl-R. Ess-
mann, RPI Dunaj

od sobote, 15. okt., od 15. ure do ne-
delje, 16. okt., do 15. ure

**Tečaj za spretne roke: IKEBANA
JESENI, nem.**

Vodi: Herta Deutsch, Gleisdorf

v torek, 18. oktobra, ob 19.30
V okviru literarnih srečanj v Tinjah
„SLOVENSKA MESTA — SLOVEN-

**SKE POKRAJINE“: Andrej Hieng —
MOJ POSEBNI POGLED NA
LJUBLJANO**
Spremljevalec večera: Horst Ogris,
radio Celovec

ORF 2

Versko-izobraževalni program „VE-
LJA VSAK DAN II. — Partnerstvo“.
Šest filmov na temo partnerstvo od
torka, 11. okt. naprej, ob 17. uri na
mreži ORF 2. K filmom pogovorne
skupine v fari.

Prireditelj: Katoliška prosveta

Obirsko

10 let „TRIO PAVLIČ“
Čas: v soboto, 22. 10., ob 20. uri
Kraj: v gostilni Kovač na Obirskem
Nastopajo: Trio Pavlič s pevci, Kvar-
tet Rogla, MoPZ „Valentin Polanšek“,
Pegrinov Trio, Ansambel „Fantje
izpod Rogle“
Prireditelji: Alpski klub „Obir“ na
Obirskem

Ljubljana

Izšel je razpis 14. slovenskega ze-
boskega tekmovanja „NAŠA PE-
SEM 1995“, ki bo od 21. do 23. aprila
1995 v Mariboru. Informacije o
razpisu in prijavi na naslovu Zveze
kulturnih organizacij Slovenije, Šte-
fanova 5, Ljubljana, „Naša pesem“,
tel. 00386/1262083, int. 22 ali 23.

Libeliče

**Predstavitev brošure in kasete
„VSAKA VAS IMA SVOJ GLAS —**

CARMINA BURANA KANTATA — CARL ORFF

Čas: v nedeljo, 9. oktobra 1994, ob 14.30

Kraj: v Domu glasbe v Celovcu

Nastopajoči: MePZ Danica, Št. Primož; MePZ Peca, Globasni-
ca; Mešani in Mladinski zbor ZG/ZRG za Slovence,
Celovec; Studio Percussion, Graz; Člani orkestra
Slovenske filharmonije, Ljubljana

Solisti: Norina Radovan, sopran; Marjan Trček, tenor;
Jožko Kovačič, bariton

Klavir: Andreja Wuzella-Močilnik; Tomi Kernjak

Dirigent: Stanko Polzer

Prireditelja: Krščanska kulturna zveza in Slovenska pro-
svetna zveza

7. del“ — Libeliče
Čas: v nedeljo, 9. 10., ob 14.30
Kraj: gasilski dom Libeliče

Pliberk

**Pogovorni večer (v nemškem
jeziku):**

„POMAGA CERKEV LJUDEM
ŽIVETI?“

Predava: prof. dr. Karl-R. Essmann
verskopedagoški inštitut, Dunaj
Čas: v petek, 14. 10., ob 19.30
Kraj: v župnišču v Pliberku
Prireditelj: Katoliška prosveta
Pliberk

Ziljska Bistrica

RAZSTAVA
Razstavljata Jusuf Ilias in Alfred Em-
merling
Kraj: hiša Pepce in dr. Ludwiga
Drumla
Razstava je odprta do 14. oktobra
(dnevno od 17. do 20. ure)

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE
PROSVETE GORICA — SLOVEN-
SKA PROSVETA TRST — KRŠČAN-
SKA KULturna ZVEZA CELOVEC

Od 7. do 16. oktobra 1994
6. koroški kulturni dnevi na Primorskem

S P O R E D:
Petek, 7. oktobra: Gorica — galerija katoliške
knjigarnice, ob 18. uri
Otvoritev razstave koroških slikarjev. Zorka Lois-
kandi, Valentin Oman.
Glasbeni okvir: Kristijan Filipič, Janja Kassi
Razstava bo odprl dr. Janko Zerzer, predsednik
Krščanske kulturne zveze

Nedelja, 9. okt.: Naborget — ob 17. uri
Otvoritev razstave „Noša in oblačila kultura pri
Zilji“: Dr. Marija Makarovič — predstavitev knjige
ZILA; Milka Kriegl — predstavitev ziljske noše
Glasbeni okvir: družina Zwitter iz Zahomca in
Višarski kvintet

Šentanderž, župnijski dom Anton Gregorčič, ob
17. uri: Poetična gledališka predstava s senčnimi
lutkami Drevo nad prepado (Tone Svetina). Na-
stopa: mladinska lutkovna skupina Katoliškega
prosvetnega društva „Šmihel“

Ponedeljek, 10. oktobra: Trst — Slovensko stal-
no gledališče, ob 10. uri, 11.30: Gledališka pred-
stava s petjem, plesom in glasbo. Po koroških
motivih napisal Marjan Pungartnik Sonček, kje
si? Nastopa skupina: Lutke mladje

Sreda, 12. oktobra: Gorica, ob 19. uri: Nastop
in srečanje gojencev koroške Glasbene šole.
Glasbene maticice iz Zabcin in slovenskega cer-
tra za glasbeno vzgojo „Emil Komel“ iz Gorice

Nedelja, 16. oktobra: Nova Gorica — Primorsko
dramsko gledališče, ob 16. uri: Kantata Carmina
Burana (Carl Orff).

Nastopajoči: MePZ „Danica“, Št. Primož; MePZ
„Peca“, Globasnica; Mešani in Mladinski pevski
zbor ZG/ZRG za Slovence, Celovec, Studio Per-
cussion, Graz; člani orkestra Slovenske filhar-
monije, Ljubljana. Solisti: Norina Radovan, so-
pnan; Marjan Trček, tenor; Jožko Kovačič, barit-
on. Klavir: Andrea Wuzella-Močilnik, Tomi Ker-
njak. Dirigent: Stanko Polzer.

V okviru Koroških dnevov je v petek, 14. okto-
bra, na programu tudi srečanje predstavnikov
kulturnih in političnih organizacij iz Koroške in
Primorske.

Št. Janž v Rožu

**DRUŽINSKO ROMANJE za dekanij-
jo Borovlje**

Čas: v nedeljo, 16. okt., ob 10. uri

Kraj: Št. Janž v Rožu

LJUBEZEN — temelj družine
Spored: ob 10. uri: sv. maša; ob 12.
uri: kosilo; ob 13. uri: za vsakega
nekaj; ob 14. uri: kulturni spored
družine oblikujejo; ob 15. uri: sklep
romanja v cerkvi

PRIVEDITELJ: Dežela Koroška **SOPRIVEDITELJA:** Federalistična unija evropskih narodnih skupnosti
(FUENS) in Kulturni urad Spittal ob Dravi **POKROVITELJSTVO:** Delovna skupnost Alpe-Jadran

**K O N G R E S
N A R O D N E
S K U P N O S T I
V E V R O P I**

**Svoboda
v raznolikosti**

**"NARODNE
SKUPNOSTI
IN MEDIJI"**

21. in 22. okt. 94

**DVOREC PORCIA
SPITTAL
OB DRAVI**

SPORED:

Petek, 21. oktober, 14.00—18.00
Odprtje

5. kongresa narodnih skupnosti in razstave Alpe-Jadran
Namestnik deželnega glavarja dr. Michael Ausserwinkler

Uvodne besede h generalni temi:
Namestnik direktorja Urada kor. dež. vlade ddr. Karl Anderwald

Okrogla miza na temo „Manjšine in sredstva množičnega obveščanja“
dr. Michael Ausserwinkler (namestnik kor. dež. glavarja, SPÖ)
hon. prof. dr. Heinrich Neisser (predsednik kluba, ÖVP)
dr. Jörg Haider (zvezni predsednik stranke, FPÖ)
Borut Šuklje (Direktor Urada vlade za informiranje, SLO)
univ. prof. dr. Roland Girtler (sociolog — Univerza Dunaj)

Moderacija: univ. prof. dr. Herbert Dachs (politolog — Univerza Salzburg)

19.00 Koroški deželni glavar vabi udeležence kongresa na sprejem v dvorcu Porcia.

Nato sledi kulturni spored. Branje judovskega pisatelja Josefa Burga, rojenega v Ukrajini, koncert judovskega mladinskega zbora „Kajor“ iz Černivcev

Sobota, 22. oktober, 9.00—12.30

Mediji na Koroškem s posebnim oziranjem na slovenska tiskana občila.
Referent: Peter Kersche (A), avtor in prevajalec, član „Grazer Autorenversammlung“, „Forum Stadtpark“ in koroške zveze pisateljev

Radio in televizija za slovensko narodno skupnost na Koroškem z vidika slovenskih programov pri ORF — Kor.
Referent: Mirko Bogataj, vodja slovenskih programov pri ORF — Koroška

Položaj slovenskega tiska v Italiji in Avstriji ob primeru dnevnika Republika.
Referent: Ivan Lukan, dopisnik Republike

Položaj medijev narodnih skupnosti na Dunaju
Referent: dr. Heinrich Wolf, Zvezno ministrstvo za pouk in umetnost, Dunaj

14.00—16.30

Medijski položaj Ladincev v alpskem loku: Graubünden, Južna Tirolska, Trentino, Belluno, Furlanija. Referent: dež. sv. v. p. dr. H. Valentin (J. Tirolska)

Radijski programi za madžarsko narodno skupnost v Sloveniji.
Referentka: mag. Cornelia Kogoj (A)
Poročilo-koreferat: Jan Novak Csaszar, vodja radijskega programa za madžarsko narodno skupnost v Slov.

Medijski položaj Lužičkih Srbov.
Referent: Horst Adam, urednik tednika Nowy Casnik

16.30

Povzetek in zaključna beseda: univ. prof. dr. Christoph Pan, predsednik FUENS

Konferenčni jeziki: nemščina, slovenščina, italijanščina

Prijave naslovite na: Amt der Kärntner Landesregierung, Landesamtsdirektion — Volksgruppenbüro/Urada koroške deželne vlade — Biro za slov. narodno skupnost, Arnulfplatz 1, 9021 Klfg.

Tel.: 0463/5362864, faks: 5362825

**Žvabek, Pliberk, Suha
Praznik MIVA**

Blagoslovitev misijonskih in drugih vozil

V soboto, 15. okt., ob 18.30 v Žvabeku

V nedeljo, 16. oktobra, ob 9.30 v Pliberku

V nedeljo, 16. oktobra, ob 11. uri na Suhi — sv. Krištof

Navzoč bo tudi ravnatelj ustanove MIVA-Avstrija Franz Kumpfmüller, ki bo predstavil delovanje te uspešne misijonske ustanove v pomoč mladim Cerkvam v Aziji, Afriki in Južni Ameriki.

Literarna delavnica

OSTRITI PERO — OSTRITI DUHA . . .

Če se želiš naučiti bolj jasnega izražanja (od prijateljskega pisma do prošnje za službo), bolj prepričljivega izražanja (od pisma bralcev v časopisu do argumentirane diplomske naloge) in lepšega izražanja (od osebnega dnevnika do lastnih literarnih izdelkov), se nam pridruži pri literarni delavnici, ki jo organizira **Katoliška mladina**.

Začetek delavnice, 22. oktobra 1994, sklep 28. oktobra 1994

Kraj: Tinje in Rebrca

Cena: 1000,— šil. za seminar in podlage ter polovica stroškov bivanja (od 320,— plača prireditelj 160,— na dan).

Zahtevajte podrobne informacije ali se prijavite (do 13. 10.) pri Katoliški mladini, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Tel.: 0463/511166/78.

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) vabi na

predavanje:

MOŠT & ŽGANJE

Kako pripravimo drozgo, da prav zavre

Referenta: dipl. inž. Hanzi Mikl, dr. Hans Madritsch

Kraj in čas: sredo, 12. okt., ob 19.30, Kulturni dom, Radiše

četrek, 13. okt., ob 19.30, društvena soba nad posojilnico Škofiče

Prireditelj podpira: Posojilnica-Bank/Zadruga-Market

VELIKOVEC

PETEK, 7. okt., ob 20. uri, v mali dvorani (Neue Burg)

Film: „Die Wahlkämpfer“ (1993) von Helmut Grassler und Peter Zeitlinger

„Zeitgeschichtliche Dokumentation und — bei allem Ernst — politische Realsatire zugleich.“ (News 20/93)

SOBOTA, 8. okt., ob 20. uri, v kavarni SANUK

JAZZKONZERT — Ljubljana Jazz Selection — featuring Ewald Oberleitner, b and Otto Pestner, voc. Soprireditelj: Jazzclub Unterkärnten

SOBOTA, 15. okt., ob 19. uri, St. Magdalena

MLADINSKO BOGOSLUŽJE ki ga bo oblikoval dvojezični zbor PA

OGLASA

Dr. stom. Vladimir LAPČEVIČ

Kranj, Tomšičeva 2

tel.: 00 38 60 64 / 21 42 31

Nova stomatološka ordinacija

- Nudimo vse zobozdravstvene storitve
- Najsodobnejši materiali
- Vrhunska kvaliteta, hitra izdelava, izredno ugodne cene.

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 7.30 do 14.00 ali od 13.00 do 19.00 izmenično tedensko. Po dogovoru lahko tudi v sobotah!

SLOVENSKI ZDOMCI!

Posredujemo pri posojanju denarja. Nudimo 3—4% mesečne obresti, ter trikratno garancijo hipoteke (vknjižbo) hiš, lokalov in kmetij. Vse ostalo po Vaši želji.

Zainteresirani naj se pismeno oglašijo s telefonsko številko na naslov:

**INTRO-FORAS d.o.o.
Markovo 2/H
61240 Kamnik
Slovenija-Evropa**

PODLIGA VZHOD:

Bilčovs - Liebenfels 3:1 (1:0)

BILČOVŠ: Slapnik 4, Rajnovič 4, Schlemitz 3, Partl 4, Fister 3, Kuess 4, Paulitsch 4, Lipusch 3, Schaugin 4, Smeraldo 4, Hobel 4 (60. Durnik 3);

Kotmara vas: 200 gledalcev
Sodnik: Platter (dober)
Strelci: Hobel (15.), Kuess (62.), Durnik (75.)

Globasnica - Žitara v. 0:1 (0:1)

GLOBASNICA: Lipuschek 3, Kordesch 2, Tratar 2, G. Sadjak 4, Fera 2, Dlopst 4, Hren 3, Ch. Micheu 2 (79. Sturm 0), Kert 3, Pleschgatternig 3 (65. Silan 0), Pasterk 2;

Globasnica: 200 gledalcev
Sodnik: Jaklitsch (povprečen)
Strelec: Jernej (40.)

1. RAZRED D:

Sele - Št. Andraž 3:1 (0:1)

SELE: E. Oraže 4, S. Užnik 4, M. Mak 4, Božič 4, Z. Oraže 4 (75. S. Gregorič 0), Radosavljevič 5, K. Hribernik 4, Travnik 4, A. Mak 3, A. Oraže 4, Maver 5;

Sele: 150 gledalcev
Sodnik: Teppan (dober)
Strelec: Maver (49., 67., 78.)

Šmihel - Grebinj 1:0 (0:0)

ŠMIHEL: Leitgeb 5, Krewalder 5, Wrießnig 3, Polzer 2, H. Motschilnik 3, Buchwald 3, Ch. Figo 3, Grubelnig 3, Ch. Gros 3, Kapp 2, W. Motschilnik 3;

Šmihel: 50 gledalcev
Sodnik: Lesjak (dober)
Strelec: Ch. Figo (63.)

Frantsch. - Železna K. 2:5 (0:1)

ŽELEZNA KAPLA: Magič 2, Germadnik 4, G. Grubelnig 4, J. Ošina 4, Nerz 4, Reinwald 4, Baloh 4 (70. Oraže 0), Kaschnig 5, Lipusch 4, Wicher 4 (85. P. Sporn 0), F. Ošina 4;

Frantschach: 150 gledalcev
Sodnik: Joas (odličen)
Strelci: Baloh (11.), Lipusch (50.), Kaschnig (55.), Ošina (81.), Wicher (86.)

Dobrla vas - Labot 1:0 (0:0)

DOBRLA VAS: Rigo 5, Opietnik 4, Jörg 4, Karel 3, Vernitznig 3, Zunder 4, Kastrun 3, Robert Marin 3, Herburger 3, E. Roscher 3 (70. S. Sienčnik 0), Petz 2 (46. Lipuschek 2);

Dobrla vas: 150 gledalcev
Sodnik: Avar (povprečen)
Strelec: Stefan Sienčnik (85.)

PODLIGA VZHOD

1. Šmihel/L.	10	8	1	1	30:8	17
2. Bilčovs	10	7	0	3	24:13	14
3. Veikovec	10	6	1	3	20:14	13
4. Ruda	10	4	5	1	12:9	13
5. Pokrče	10	2	6	2	16:15	10
6. Klopjnj	10	4	2	4	9:9	10
7. Metlova	10	3	4	3	10:15	10
8. Mostič	10	3	3	4	18:14	9
9. Št. Lenart	10	2	5	3	5:8	9
10. ASK	10	3	2	5	8:14	8
11. Vetrinj	10	2	4	4	11:18	8
12. Globasnica	10	2	3	5	7:12	7
13. Žitara vas	10	3	1	6	13:23	7
14. Liebenfels	10	2	1	7	9:20	5

11. krog (8.9.10.94): Metlova - Vetrinj, Mostič - Šmihel/L., Ruda - Bilčovs, Liebenfels - Globasnica, ASK - Pokrče, Veikovec - Klopjnj, Žitara vas - Št. Lenart;

1. RAZRED D

1. Podkarnos	9	6	3	0	24:10	15
2. Sele	10	7	0	3	30:22	14
3. Vovbre	10	6	1	3	21:12	13
4. St. Pavel	9	5	2	2	27:12	12
5. Eitweg	10	3	6	1	21:16	12
6. Grebinj	10	5	2	3	14:9	12
7. Labot	10	4	2	4	19:23	10
8. Št. Andraž	10	1	6	3	20:17	8
9. Železna kapla	10	3	2	5	21:21	8
10. Šmarjeta	10	3	2	5	21:22	8
11. Šmihel	10	3	2	5	12:21	8
12. Frantschach	10	2	3	5	14:18	7
13. Galicija	10	2	2	6	14:25	6
14. Dobrla vas	10	2	1	7	5:35	5

11. krog (8.9.10.94): Železna Kapla - Eitweg, Labot - Šmihel, Grebinj - Sele, Št. Andraž - Podkarnos, Šmarjeta - Frantschach, Vovbre - Dobrla vas, Galicija - St. Pavel;

PODLIGA VZHOD:

Ali Globašani doma več ne znajo zmagati?

Ostali so tudi proti predzadnjemu brez točke (0:1).

Še preteklo sezono so bili Globašani na domačem igrišču prava trdnjava, toda v podligi očitno piha drugi veter. Moštvo trenerja Djuriča se sicer trudi, toda pomanjkljivosti, kot na primer v napadu, so tako velike, da konec koncem moštvo vedno zopet tesno podleže. Napadalca Pleschgatternig in Pasterk se sicer trudita, toda pred golom sta oba nesrečna. Zapravita veliko priložnosti, zaradi česar trpi samozavest – in napadalec brez samozavesti je kakor ptica brez peruti... **Nasprotno Bilčovs**, ki kljub številnim izpadim hrepeni od samozavesti ter pridno točkuje naprej. Na tekmi proti Liebenfelsu sta mlada Lipusch in Schaugin zadovoljivo nadomeščala manjkajoče standardne igralce.

Bilčovs - Liebenfels 3:1 – Bilčovšanom je manjkalo kar pet standardnih igralcev, kljub temu so zanesljivo premagali Liebenfels, nenazadnje s pomočjo trenerja, ki je moral igrati sam ter zadel lep gol. V 2. polčasu so gostje sicer srečno izenačili, toda več domačini niso dopustili. Nasprotno, Keuss in Durnik sta povišala na 3:1, nakar je bila tekma predčasno odločena. Odlični zopet Smeraldo, ki je pripravil dva gola.

Globasnica - Žitara vas 0:1 – Le kaj je z Globašani, in to predvsem na domačem igrišču? Vsaj proti Žitari vasi, predzadnjemu na tabeli, so navijači pričakovali zmago, toda zopet so ostali brez točke. Bili so sicer v rahli terenski premoči, toda pred golom popolnoma neučinkoviti. Napadalca Pleschgatternig in predvsem Pasterk enostavno ne zadeneta. Svojo nalogo pa je zadovoljivo izpolnil vratar Lipuschek.

1. RAZRED D:

Redek toda razveseljiv dogodek – vse naše ekipe zmagale

10. krog letošnjega prvenstva je bil doslej najuspešnejši. Vse naše ekipe so zmagale, kar je nad vse redke dogodek. Med drugim tudi Dobrla vas, česar gotovo nihče ni pričakoval. Delo trenerja Bošnjaka očitno je rojeva sadove, kajti mladi, na novo v ekipo vključeni igralci se iz tekme v tekmo stopnjujejo. Za zmagoviti gol pa je tokrat poskrbel najmlajši, Štefan Sienčnik, ki se je s tem zahvalil trenerju za zaupanje. V odlični formi se je tokrat predstavil vratar Rigo, gledalci so bili celo mnenja, da tako dobro še nikoli ni branil. Nič manj presenetljiva ni bila zmaga Šmihelčanov, ki so na zadnjih tekmah vedno le razočarali, ter tudi Kapelčanov.

Vratar Dobrla vasi, G. Rigo, je branil vse.

Sele - Št. Andraž 3:1 – V 20. minuti hladna prha za domačine, kajti gostje so presenetljivo povedli z 1:0. Sele v 2. polčasu so se Selani zavedeli resnega položaja ter naenkrat zaigrali napadalno in tudi uspešno. Mož tekme je bil nedvomno Maver, ki je zadel vse tri gole domačinov.

Frantschach - Železna Kapla 2:5 – Manjkalo je kar pet standardnih igralcev, kljub temu so Kapelčani slavili silovito in zaslužno zmago. Nasprotnik je bil sicer v rahli terenski premoči, toda ekipa trenerja Rusa je hladnokrvno izkoristila vsako napako domače obrambe (predvsem vratarja).

Šmihel - Grebinj 1:0 – Zmage proti Grebinju nihče ni pričakoval, nenazadnje po zadnjih nezadovoljivih nastopih Šmihelčanov. Junak tekme je bil vratar Leitgeb, ki je tokrat odlično branil, celo 11-metrovko. Odličen tudi libero Krewalder. Zmagoviti gol pa je po hitrem protinapadu zadel Ch. Figo.

Dobrla vas - Labot 1:0 – Tokrat so Dobrolčani dokazali, da z borbo in voljo ter nekoliko sreče lahko mnogo dosežeš. Gostje iz Labota so sicer krepko napadali, toda vratar Rigo je tokrat branil vse. 5 minut pred koncem pa je mladi Sienčnik poskrbel za presenetljivo zmago domačinov.

NASLEDNJI KROG:

Grebinj - Sele (v soboto ob 15. uri) – Čeprav bodo Selani nastopili v popolni postavi, so tokrat previdni. Grebinj je namreč neperacunljiv in zato nevaren nasprotnik, predvsem pa na domačem igrišču. S točko so Selani zadovoljni, na tiho pa upajo na zmago.

Labot - Šmihel (v soboto ob 15.45) – Krausler in Berchtold sta trenerju zopet na razpolago, Lutnik pa še mora počivati (zaradi rdečega kartona). Po zmagi proti Grebinju se je samozavest šmihelskih igralcev zopet povečala, tako da se bodo kar optimistično odpravili v Labotsko dolino.

Železna Kapla - Eitweg (v soboto ob 15. uri) – Sporn in Köck sta trenerju Rusu zopet na voljo, tako da ima na izbiro celoten kader. V prihodnjih dveh tekmah (na domačem igrišču/Eitweg in Šmarjeta) želijo Kapelčani osvojiti 4 točke ter si tako bistveno izboljšati položaj na lestvici.

Vovbre - Dobrla vas – Ker so Vovbre jasen favorit, upajo Dobrolčani, da jih bodo domačini krepko podcenjevali. V tem primeru pa je možna tudi senzacija. Schippel je trenerju Bošnjaku zopet na razpolago, tako da bo nastopila ekipa v popolni postavi. Vsi pa naprej upajo na dobro formo vratarja Riga.

NASLEDNJI KROG:

Liebenfels - Globasnica (v soboto ob 15. uri) – Liebenfels, zadnji na lestvici, je na tekmi proti Bilčovsu igral kar močno, tako da pričakuje Globašane zopet nevaren nasprotnik. Edino upanje ekipe trenerja Djuriča je trenutno obramba, ki je bila na zadnjih tekmah steber moštva. Predvsem desni branilec Gvido Sadjak je izredno razpoložen, saj ga skorajda noben napadalec ne more preigrati. Toda dobra obramba je za manj, če sredinski oz. napadalni igralci ne zadenejo gola. Se vedno je poškodovan Peter Sadjak.

Gvido Sadjak

Ruda - Bilčovs (v nedeljo ob 15. uri) – Trener Hobel bi bil s točko zadovoljen, kajti Ruda je doma izredno nevarna, poleg tega je njihov vratar Matschek skorajda nepremagljiv. Manjkata pa Quantschnig in Andrejčić.

ODBOJKA

Razočaranje – odbojkarji Doba dvakrat poraženi

Pričetek prvenstva avstrijske zvezne odbojcarske lige je bil, vsaj v oči Dobljanov, popolnoma ponesrečen. Sicer so Dobljani dvakrat nastopili na tujem, kljub temu nihče ni pričakoval dveh jasnih porazov. Na prvi tekmi proti Donaukraft II so sicer zmagali prvi niz, nato pa ekipi trenerja Goloba več ni nič uspelo. Podobno tudi na drugi tekmi proti ekipi iz Ennsa, kateri so prav tako podlegli s 3:1.

Razlog ponesrečenega štarta pa je prav gotovo še neuigranost ekipe, predvsem pa novih igralcev. Tako ima novi igralec Wolfgang Schmerlaib še precejšnje težave.

ŠAH

Ponesrečen štart

Neuspešen štart v novo šahovsko prvenstvo na Koroškem za ekipi SŠZ I in SSK „Obir“. Prvo moštvo SŠZ je v 1. razredu-vzhod podleglo ekipi iz Št. Vida s 3:5 (manjkala sta Cuderman in Živkovič), SSK „Obir“ iz Železne Kaple, ki tekmuje v 2. razredu-vzhod, pa ekipi iz Celovca s 3,5:4,5. Bolj uspešni sta bili drugi moštvi obah klubov v 4. razredu. SŠZ II je ugnala Steindorf (3,5:1,5), Obirčani pa z istim rezultatom IBS Celovec.

„Peče“ ali zlat uhan in Guns 'n Roses

Christian „Peče“ Petschenig, po značaju enostaven in sproščen tip, je letošnje presenečenje pri SAK. Kljub nerodni poškodbi si je priboril standardno mesto.

Branilci, ki morajo paziti na napadalca SAK Christiana „Pečea“ Petscheniga, so obupani. 21-letni sin velikovškega zobozdravnika je namreč tako hiter, da ga le redko kdo lahko zaustavi, in če, potem večinoma s prekrškom. Petschenig v pretekli sezoni še ni sodil med standardno enajsterico, si je v letošnji sezoni nepričakovano priboril standardno mesto v moštvu trenerja Ramšaka. Sicer ni „goleador“, kot sta na primer Pihorner ali Lippusch, kljub temu je izredno pomemben napadalec. V glavnem je njegova naloga, da pripravi gole (teh pa kar zadosti), ob priložnosti pa zadene tudi sam, zadnjič v Voitsbergu. „Prepričan sem: ko mi bosta na kaki tekmi uspela dva gola zaporedoma, se bo samozavest pred golom tako povečala, da bom nevaren tudi v nadaljnjih tekmah,“ pravi Petschenig.

Vsi ga dobro poznamo, toda o njegovi poškodbi le redkokd ve. Petschenig ima namreč vnet hruštanec v kolenu, kar ga na tekmah precej ovira. „Poškodba je zaradi tega nerodna, ker se nenadoma lahko tako poslabša, da ne morem več nadaljevati z igro,“ pravi Petschenig. Trener in zdravnik dr. Ramšak: „Najkasneje pozimi mora na operacijo, brez katere se koleno ne bo izboljšalo!“ Usoda nerodne poškodbe Petscheniga sicer ovira pri treningih in na tekmah, toda njegov pozitivni in optimistični odnos do nogometa se zaradi tega ni zmanjšal. Prav zaradi tega je v moštvu vedno v ospredju, nenazadnje tudi zaradi svojega sproščenega značaja. Rad prepeva (najraje pesmi pop skupine Guns 'n Roses), oblači se mladostni prilagojeno sodobno ter od 10 leta naprej nosi na levem ošesu zlat uhan (včasih celo med tekmo). Petschenig: „Tokrat sem si želel uhan, nakar mi ga je mama kupila. Sedaj pa ne nameravam biti kdajkoli brez mojega priljubljenega zlatega uhana!“

Le težko je branilec odvzeti Petschenigu žogo, večinoma le s pomočjo prekrška. Branilec Voitsberga pa je pogosto videl le hrbet hitrega „Pečea“. slika NT/Fera

9. KROG: DONAU LINZ - SAK

Ali bo napadalec Mario Pihorner zadel tudi dopoldan?

Že v soboto se odpelje SAK v Linz, kajti tekma 9. kroga med D. Linzem in SAK je že v nedeljo dopoldan, ob 10.30. Igralci SAK dopoldanskega termina niso navajeni, zato bo trener Ramšak skrbel, da bodo igralci ob pravem času budni. Zgodaj iz postelje in rahel tek pred zajtrkom naj bi to pospešila. Napadalec Mario Pihorner, ki je na zadnji tekmi zadel dva čudovita gola, potrebuje zjutraj sicer dalj časa, da postane prav buden, kljub temu je tokrat optimističen: „Čutim, da bom zopet zadel v črno!“ Jutranje težave trpi tudi legionar Savič, toda „nekaj škodelic kave povzroči čudež,“ pravi Rade. Nasprotnik D. Linz je na zadnji tekmi osvojil prvi točki, zato bo lahko igral sproščeno. To pa naj bo svarilo SAK.

„Goleador“
Mario Pihorner
je v formi.

Loze Sadjak rešil amaterski reprezentanci točko

Koroška amaterska reprezentanca je v sredo v Tolminu odigrala tekmo za Mirop pokal proti reprezentanci iz Slovenije ter zasluženoma osvojila remi 2:2. Za oba gola naše ekipe je poskrbel branilec SAK in kapetan reprezentance Lože Sadjak, ki je hkrati odigral eno najboljših tekem v majicah reprezentance. Tudi drugi igralec SAK, Wölbl, se je predstavil z najboljšimi strani, saj je prepričljivo gradil igro svoje ekipe. Slovenija - Koroška 2:2 (1:1)

AMATERJI SAK

Kreutz poskrbel za zmago

Tekma SAK II proti Donau je bila pričakovano težka, nenazadnje zaradi tega, ker so gostje v 1. polčasu vodili z 0:1. V 2. polčasu pa so amaterji SAK zaigrali še bolj napadalno ter konec koncem zasluženoma zmagali z 2:1. Strelec obeh golov, trener Miha Kreutz je mlajšim silovito pokazal, kako hladno je treba izkoristiti priložnosti.

Miha Kreutz

Prihodnje nedeljo (ob 10.30) igra ekipa Kreutza na tujem proti Žihpoljam, kjer je „upoštevanja vredna samo zmaga“, tako trener in igralec Kreutz.

SAK II - Donau 2:1 (0:1)

SAK II: Smrečnik 3, S. Sadjak 4, Kampusch 3 (60. Zankl 4), Blajs 3, Hren 3, Tiganj 3, Kreutz 5, Nachbar 3, Sienčnik 3, Mandl 3, Buchwald 3;

Igrišče ASV: 100 gledalcev
Sodnik: Hibernig (dober)
Strelec: Kreutz (64., 80.)

2. RAZRED E:

1. DSG Borovlje	10	8	1	1	26:6	17
2. Ochsendorf	10	6	3	1	20:7	15
3. Grabštanj	10	6	2	2	16:4	14
4. SAK II	10	7	0	3	21:14	14
5. Hodiše	9	6	0	3	21:14	12
6. HSV	10	4	3	3	20:12	11
7. KAC	10	4	3	3	11:12	11
8. Donau	10	3	2	5	20:20	8
9. Žihpolje	10	3	1	6	10:15	7
10. Kriva Vrba	9	2	1	6	11:20	5
11. Pošta	10	1	1	8	9:29	3
12. Poreče	10	0	1	9	3:35	1

11. krog (8./9. oktober 94): Žihpolje - SAK II, Poreče - Pošta, Kriva Vrba - Grabštanj, DSG - Borovlje - Donau, Hodiše - HSV, KAC - Ochsendorf;

(Ro)Mario Pihorner izrazil svojo nevarnost – 2 gola

SAK - Voitsberg 4:1 (3:1)

SAK: Preschern 5, Savič 5, F. Sadjak 4, A. Sadjak 4, Sumberac 4, Wölbl 4, Blajs 3, M. Sadjak 4, Petschenig 4 (81. Skof 0), Pihorner 5, Lippusch 3 (61. Eberhard 3);

Igrišče ASV: 800 gledalcev
Sodnik: Stockinger (odličen)
Strelci: Pihorner (21., 34.), M. Sadjak (16.), Skof (86.) oz. Steinbauer (31.)

Trener dr. Ramšak je presenetil nogometne strokovnjake s tvegano postavbo (trije napadalci), kar pa se je konec koncem silovito obrestovalo. Tako rekoč tretji napadalec Pihorner je bil mož tekme, saj je zadel dva čudovita gola ter bil najnevarnejši napadalec na igrišču. V 1. polčasu sta si bili ekipi enakovredni, le z razliko, da je SAK zadel tri gole (M. Sadjak, Pihorner 2), gostje pa le enega. Po odmoru je SAK prepustil igro gostom ter se omejil na protinapade. Rezultat tega: četiri gol SAK (Skof).

REGIONALNA LIGA - SREDINA

1. SAK	8	6	1	1	18:6	13
2. VSV	8	5	1	2	15:6	11
3. Voitsberg	8	5	0	3	16:13	10
4. Marchtrenk	8	4	1	3	9:8	9
5. Traun	8	3	2	3	10:8	8
6. WAC	8	3	1	4	10:7	7
7. LUV Graz	8	2	0	6	5:15	4
8. Donau Linz	8	1	0	7	7:27	2

9. krog: VSV - Marchtrenk, Voitsberg - WAC, Traun - LUV Graz (vse tekme v soboto ob 15. uri), Donau Linz - SAK (v nedeljo, ob 10.30)

Tekme naraščaja SAK

SAK U 14: tesna zmaga na derbiju proti Pliberku

Ekipa šolarjev (pod 14 leti) je na občinskem derbiju tesno premagala Pliberk z 2:1. V starostni skupini pod 10 let pa hitita celovski in pliberški ekipi od zmage do zmage.

U 16: Spittal - SAK 3:1 (Hermansky);

U 14: SAK - Pliberk (Kojčič 2);

U 12: SAK (Plib.) - Tinje 10:0 (Meklin 4, Zidej 2, H. Nachbar 2, G. Nachbar, Kordeschi); **SAK (Cel.) - Bistrica v Rožu 1:0** (Romano);

U 10: SAK (Plib.) - Šmarjeta 12:0 (Partl 3, Kreutz 2, Buchwald 3, Kap); **SAK (Cel.) - Vetrinj 3:1** (Romano 2, Napeltschnig);

U 8: SAK Pliberk je zmagal tudi na turnirju v Klopincu pred Globasnico, Klopincjem in Ochsendorfu. **SAK Celovec** je tokrat dosegel le 4. mesto, **SAK Št. Pri-mož** pa na turnirju v Tinjah 3. mesto.

Od sedaj naprej

Prodaja sveč od svečarne

Proizvodnja
in trgovska
družba z o. j.

Suha / Zauchen 71
9135 Železna Kapla /
Eisenkappel

Vsak petek
od 9. do 18. ure

- Namizne sveče in sveče za svetilke
- Štorjate, adventne in božične sveče
- Čajne in nagrobne lučke

IMAMO VELIKO IZBIRO – PRIDITE IN POSLUŽITE SE,
DOKLER ŠE IMAMO ZALOGO

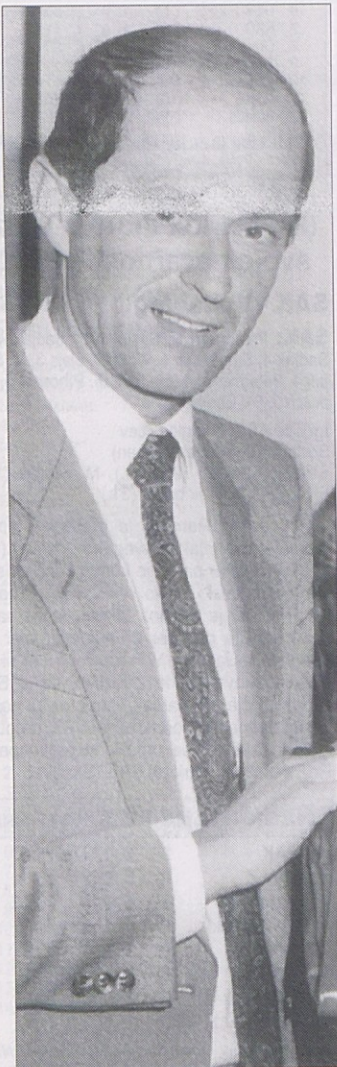
PREOSTANEK
SVEČ

vsak kg samo

šil. 39.-

Posebne ponudbe vodnjakov, dišečih svetilk in hišic.

Nenavadni intervju z nenavadnimi vprašanji

Ime: Erih Užnik
Doma: v Št. Janžu
Starost: letos srečal Abrahama
Poklic: ljudskošolski ravnatelj

Katero tipično lastnost bi pripisal samemu sebi?

Da včasih rad dražim ženske.

Kako prepričaš ljudi, da si najboljši?

Z zdravo samozavestjo uspe človeku prepričati ljudi, tudi če nimajo prav.

Kaj je bil doslej Tvoj največji uspeh?

Da me v šoli 7 do 10 žensk še ni pohodilo.

In športno?

Da mi je uspelo svojega sina poleg šest drugih mladincev spraviti v nacionalni kader.

Največje razočaranje?

Da so me nekatere osebe, ki sem jih imel za prijatelje, očrnilo.

Kaj je bilo zate doslej največje presenečenje?

Ko sem v Avstraliji zvedel, da se bodo moji hčerki Mirjam rodili dvojčki.

Kakšen odnos imaš do ženskega spola?

Ja Marija – rad jih vidim, to je enostavno v meni.

Kakšna mora biti ženska, da Te fascinira?

Odgovor ne bi bil primeren za Naš tehnik.

Zakaj, misliš, fasciniraš ženske?

Tega pa ne bom povedal, ker bi potem bili drugi moški tudi tako uspešni kot jaz.

Katero tipično lastnost pripisuješ moškemu in katero ženskemu spolu?

Moški se radi producirajo – tako kot v živalskem svetu, ženske pa so rade prikupne.

Kako bi Te kdo lahko spravil v zadrego?

Mislím, da je bolje, da tega ne povem v javnosti.

Kaj je zate dvojna morala?

Pridigati krščanstvo in biti zahrbtn.

Kaj odlikuje dobrega pedagoga?

Da ne posreduje le znanja, ampak je z srcem pri delu.

Kako reagiraš, če ti otrok pove, da je že kdaj imel boljšega učitelja?

To se mi še ni zgodilo.

Kaj je zate pri pegagoškem delu bistveno?

Da posreduješ otrokom tudi zdravo samozavest, narodno zavest in strpnost.

Če bi imel sam možnost sestaviti urnik – koliko ur tedensko bi imeli otroci telovadbo?

Vsak dan najmanj eno uro.

Če bi moral črtati z urnika tri predmete – kateri bi to bili?

Teško je odgovoriti na to vprašanje. Na vsak način ročno delo (šivanje, kvačkanje) za fante ni življenjsko potrebno ...

Recimo, da moraš zapisati k desetim zapovedim še eno – kako bi se ta glasila?

Ena izmed desetih zapovedi se glasi: „Ne želi svojega bližnjega žene“; jaz bi pa pripisal: „Ne želi svojega bližnjega moža“.

In če bi lahko črtal eno zapoved – katera bi to bila?

Če je že ne bi črtal, bi jo vsaj noveliral – 6. zapoved!

Katere ljudi najmanj maraš?

Tiste, ki volijo svobodnjake.

In katere najbolj občuduješ?
Idealiste, ki za svoje delo ne dobijo groša.

Kako prenašaš kritiko?

V tem oziru sem občutljiv in včasih se poslužujem židovskega sistema: oko za oko!

S čim bi Te kdo lahko najbolj užajlil?

Če bi mi kdo rekel, da sem nesposoben pedagog ali nesposoben trener.

Kaj je bila doslej Tvoja največja napaka?

Da sem se svoj čas preveč približal levici in sem ljudem preveč verjel. Tozadevno sem doživel največje razočaranje.

Kaj odlikuje inteligentnega človeka?

Da svoje talente optimalno izkoristi in svoje znanje posreduje tudi drugim.

O čem se najraje pogovarjaš?

O športu seveda.

V kateri družbi se najbolje počutiš?

Tam, kjer so ljudje družabni in še radi zapojejo.

Katero vprašanje bi ti bilo sitno?

To je bolje, da obdržim zase.

Kakšen odnos imaš do medijev?

V glavnem pozitivnega, če pa kdo piše o kengurujih in pri tem pozabi na glavno osebo dogajanja, pa imam s tem probleme.

Kaj bi bil zate čudež?

Skupno zastopstvo koroških Slovencev.

S kakšnimi občutki odgovarjaš na nenavadna vprašanja?

Zavedam se, da moram paziti na samega sebe.

Hvala lepa za pogovor.

H. St.